

Zinios iš Lietuvos - Elta

Rusų kariams butus statys iš Pabaltijui skirtų lėšų

Vilnius, spalio 28 d. (Elta) - Jungtinės Amerikos Valstijos kaip ir anksčiau yra už skubų ir besąlygišką Rusijos kariuomenės išvedimą iš Latvijos ir Estijos, pareiškė JAV valstybės sekretorius Warren Christopher spalio 27 d. Rygoje. Vizitu į Latviją baigėsi jo kelionė po buvusios Sovietų Sąjungos respublikas, kurios metu Rusijos kariuomenės buvimas už šalies ribų klausimas buvo vienas iš svarbiausių. Rygoje valstybės sekretorius susitiko su Lietuvos, Latvijos ir Estijos užsienio reikalų ministrais. Sekretorius W. Christopher pažymėjo, kad Baltijos šalys gerokai pažengė į laisvą rinką, ir pareiškė, jog JAV pasirengusios su jomis glaudžiai bendradarbiauti. Jis pranešė, kad JAV vyriausybės paskirtas Baltijos šalims 50 milijonų dolerių jos tikriausiai gaus dar šiais metais. Pusę milijono iš šios sumos bus skirta gyvenamiesiems namams statyti. Juose bus įkurdinti išvedamos Rusijos armijos karininkai.

Kalbėdamas spaudos konferencijoje, Estijos užsienio reikalų ministras Trivimi Velliste pabrėžė, kad jo šalies vyriausybėi Rusijos kariuomenės išvedimo iš Estijos teritorijos klausimas tebėra svarbiausias. Ji įsitikinusi, pasakė jis, kad techniniu požiūriu ši klausimą galima išspręsti iki šiuo metų pabaigos. Kartu Estija pasirengusi laikytis lankštos pozicijos dėl svarbiausios Rusijos karinio objekto - branduolinių bazės Paldiski, kuri galėtų būti likviduota ateinančių metų pradžioje.

Lietuvos užsienio reikalų ministras Povilas Gylys taip pat pažymėjo, kad saugumo klausimai yra prioritetiniai Lietuvai. Nors Rusijos kariuomenė paliko Lietuvos žemę, Lietuva nesijaučia esanti saugi, ypač dėl kaimynystės su labai militarizuota Rusijos Kaliningrado sritimi. Nors santykiai su šios srities valdžia normalūs, Lietuva ieško „saugumo skėčio“, pažymėjo jis.

Latvijos užsienio reikalų ministras Georgs Andrejvs savo ruožtu priminė, kad būtent Latvijoje yra Rusijos kariuomenės Baltijos šalyse štabas ir būtent čia buvo ir tebėra daugiausia Rusijos kariškių - šiandien jų yra 18,000.

Prez. Brazauskas nusiuntė laišką PLB pirm. Nainiui

Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas nusiuntė laišką Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkui Broniui Nainiui.

Laiške prezidentas rašo suprantant Pasaulio Lietuvių Bendruomenės susirūpinimą dėl už Lietuvos ribų gyvenančių lietuvių pilietybės. „Noriu patikinti Jus, kad Seime dar kartą turėtų būti svarstoma ši problema. Tikiuosi, jog bus priimtas įstatymas, leidžiantis išeivijos lietuviams būti didesnių kliūčių gauti Lietuvos pilietybę. Su tuo glaudžiai siejasi ir turto grąžinimas. Manysiu, kad geriausia būtų sudaryti komisiją iš kompetentingų Lietuvos ir išeivijos žmonių, kurie pateiktų svarias ir įgyvendintinas rekomendacijas“, rašoma laiške.

Prezidentas rašo, kad užsienio lietuviams reikėtų palengvinti sąlygas ir panaikinti biurokratinės kliūtis išsilyjant butus, namus Lietuvoje. Pasak jo, neteisinga ir tai, jog iš mūsų tautiečių, ypač iš nuolat dirbančių Lietuvoje, reikalaujama viešbučiuose mokėti visą kainą kaip užsieniečiams.

Rašydamas apie siuntų į Lietuvą apmokestinimo problemą, prezidentas patikslino, kad labiau siuntos nėra apmokestinamos, tik tam prie jų reikia pridėti pažymą, kurią užsienyje gali išduoti PLB skyriai ar kitos organizacijos. Vyriausybė priėmė nutarimą, ir dabar bus apmokestinamos tik siuntos nuo 250 dolerių vertės.

Prezidentas informuoja, kad netrukus bus atidaryti konsulatų St. Peterburge ir Kaliningrade. Steigti daugiau konsulatų Lietuva negali dėl lėšų stygiaus.

Algirdas Brazauskas laiške pažymi, kad išeivijai prie Lietuvos turėtų priartinti tai, kad sudarytos sąlygos PLB atstovai Lietuvoje Juozui Gailai dalyvauti ir kalbėti Seimo bei vyriausybės posėdžiuose. Tai, pasak prezidento, turėtų padėti geriau suprasti svirbiausias problemas, susijusias su išeivija.

Susitikime su PLB valdybos nariais New York'e buvo pareikšta mintis, kad daug geresnis Lietuvos ir už jos ribų gyvenančių lietuvių tarpusavio supratimas ir bendradarbiavimas vyktų, jei į Lietuvos Seimą būtų išrinkti vienas ar du už Lietuvos ribų gyvenantys lietuviai. Atsakydamas į tai, prez. Brazauskas pareiškė įsitikinimą, kad ši pasiūlymą visapusiškai išnagrinės Seimo nariai, svarstydami rinkimų įstatymo pataisas.

Revizoriai tikrina, kaip naudotos valiutinės lėšos

Seimo Ekonominio nusikaltimų tyrimo komisija pavedė Valstybės kontrolės departamentui patikrinti viso valstybės valiutos fondo skirstymo teisingumą bei faktinį šių lėšų panaudojimą. Komisijos pirmininkas Vytautas Juškus spaudos konferencijoje sakė, jog yra gauta papildomų duomenų, įrodančių, kad lėšos neretai buvo skirstomos nesilaikant įstatymų, o jų panaudojimas kai kuriais atvejais nekontroliuojamas.

Vytautas Juškus patvirtino, jog iš buvusios Aukščiausiosios Tarybos apsaugos skyriui skirtų 870,000 dolerių įsigyti ginklais bei įrengimams, šių prekių gauta tik už 240,000 dol. O iš viso šiam skyriui 1991-1993 metais, nepatvirtinus Aukščiausiosios Taryboje valstybės valiutos fondo formavimo ir naudojimo planų, dažniausiai vien asmeniškai buvo išduoti pinigai. V. Juškus pabrėžė, kad Seimo komisija neapsiribos tik Gedimino Vagnoriaus vyriausybės neteisėtais priimtais sprendimais. Tarp jų - nutarimai dėl profsąjungų turto perdavimo savivaldybėms bei organizacijoms, leidimai privatizuoti lengvatiniams sąlygomis pastatų Vilniuje, patalpų ir lėšų skyrimas bankams ir kita.

V. Juškus sakė, jog komisija neapsiribos tik Gedimino Vagnoriaus vyriausybės neteisėtais sprendimais. Tarp jų - nutarimai dėl profsąjungų turto perdavimo savivaldybėms bei organizacijoms, leidimai privatizuoti lengvatiniams sąlygomis pastatų Vilniuje, patalpų ir lėšų skyrimas bankams ir kita.

Los Angeles ir pietinėje Kalifornijoje siaučia dykumų vėjų kurtomi gaisrai, jau sunaikinę šimtus namų ir privertę tūkstančius žmonių apieiti savo namus. Čia moteris verki, išvažiuodama iš degančių namų tankiai apgyventame Altadena priemiestyje apie 13 mylių į šiaurę nuo Los Angeles. Apie 40,000 akrų dega šešiose pietinės Kalifornijos apskrityse nuo Ventura County iki pat Meksikos sienos.

JAV reikalauja greito Rusijos karių išvedimo iš Pabaltijo

Ryga, Latvija, spalio 27 d. (NYT) - JAV valstybės sekretorius Warren Christopher, trečiadienį lankydamasis Latvijos sostinėje, panaudojo tą progą paraginti Maskvą išvesti savo kariuomenę iš Latvijos ir Estijos.

Auga plyšys tarp turtinių ir neturtinių

Vilnius, spalio 22 d. (AGEP) - Realus darbo užmokestis valdiškose įstaigose rugpjūtį padidėjo 1.3%, o palyginus su praėjusių metų rugpjūčiu sumažėjo 50%. Skirtumas tarp mažiausių ir daugiausiai uždirbančių - daugiau kaip penki kartai. Pavyzdžiui, žemės ūkio bendrovių darbininkai uždirba 97 litus (25 dol.), o bankų tarnautojai - 493 litus (123 dol.). Vežiotojai ir statybininkai uždirba apie 300 litų (75 dol.), gydytojai ir mokytojai - apie 130-150 litų (33-38 dol.).

jai bei kitoms žinyboms.

Šiuo metu yra daromos revizijos pagal kiekvieną valiutinį lėšų pervedimą, aiškinamasi, kiek ir ko už jas turėjo būti nu-pirkta ir kiek iš tikrųjų gauta. Vytas Juškus sakė, jog „pirmieji duomenys labai įdomūs“. Ekonominio nusikaltimų tyrimo komisija spalio 26 d. pateikė Seimui ataskaitą apie kai kurių vyriausybės nutarimų ir potvarkių tyrimą. Joje užfiksuoti Gedimino Vagnoriaus vyriausybės neteisėtais priimti sprendimai. Tarp jų - nutarimai dėl profsąjungų turto perdavimo savivaldybėms bei organizacijoms, leidimai privatizuoti lengvatiniams sąlygomis pastatų Vilniuje, patalpų ir lėšų skyrimas bankams ir kita.

V. Juškus sakė, jog komisija neapsiribos tik Gedimino Vagnoriaus vyriausybės neteisėtais sprendimais. Tarp jų - nutarimai dėl profsąjungų turto perdavimo savivaldybėms bei organizacijoms, leidimai privatizuoti lengvatiniams sąlygomis pastatų Vilniuje, patalpų ir lėšų skyrimas bankams ir kita.

Susitikęs su Latvijos prezidentu ir vyriausybės nariais ir su visų trijų Pabaltijo šalių užsienio ministrais, sekr. Warren Christopher spaudos konferencijoje pasakė, kad JAV nori „ankstyvo, besąlygiško ir greito“ visų Rusijos dalinių išvedimo iš Latvijos ir Estijos teritorijos. Jis sakė, jog šį klausimą jis iškėlė praėjusią savaitę Maskvoje susitikęs su Rusijos užsienio ministru Andrej Kozjrev ir kad prez. Bill Clinton praėjusią savaitę pasiuntė laišką Rusijos prezidentui Boris Jelcinui, kuriame taip pat pakartojo JAV reikalavimą.

Nors Rusija, Vakarų spaudžia, išvedė visą savo kariuomenę iš Lietuvos praėjusio rugpjūčio pabaigoje, ji tebelaiko 20,000 karių Latvijoje ir Estijoje. Tai dvigubai tiek karių kiek Latvija ir Estija kartu turi savo šalių kariuomenėse. Rusija taip pat tebeturi tris svarbias savo karines instaliacijas Latvijoje: radarinę ankstyvo perspėjimo stotį su antibalistinėmis raketomis Skrundoje, žvalgybos centrą Ventspily ir karinio laivyno bazę su 150 laivų Liepojoje.

Rusijos prez. Boris Jelcinas neseniai pasakė, jog negali išvesti savo dalinių, nes neturi kur jų apgyvendinti Rusijoje. Norėdama jam padėti, jau pradėjo 460 butų statybą ir JAV Kongresas neseniai pažadėjo 160 milijonų dol., kad būtų pastatyta dar 5,000 butų.

Rygoje JAV valstybės sekretorius taip pat ragino Latvijos ir Estijos valdžias duoti daugiau teisių ten gyvenantiems rusams, sudarantiems per 40% abiejų šalių gyventojų. W. Christopher ragino, kad jos elgtųsi didžiuliu šaltumu („generously“), nors pripažino, kad tarptautinės organizacijos ten tyrysos, ar yra pažeidžiamos rusų žmogaus teisės, tokių pažeidimų nerado. Prezidento Clinton administracija tačiau vis tiek nutarė skirti JAV pareigūnų vadovauti žmogaus teisių priežiūrei misijai Latvijoje.

Paklaustas, ar Rusijai turėtų būti leidžiama kai kuriuos savo dalinius palikti radarų instaliacijoje Skrundoje, sekr. Christopher atsakė pasisakyti, pasakydamas tik, kad šis reikalas yra Latvijai ir Rusijai išsprendžti.

liacijoje Skrundoje, sekr. Christopher atsakė pasisakyti, pasakydamas tik, kad šis reikalas yra Latvijai ir Rusijai išsprendžti.

Ryga buvo paskutinė iš šešių vietovių, kur JAV valstybės sekretorius lankėsi savo aštuonias dienas trukusioje kelionėje, ir čia jis buvo entuziastiškiausiai sutiktas. Latvijos valdžios vadai pasakė, jog už 1991 m. atgautą nepriklausomybę jie jaučiasi dėkingi Jungtinėms Valstijoms, kurios niekuomet nepripažino sovietinės okupacijos teisėtą.

Mažinamas žvejybos laivynas

Vilnius, spalio 28 d. (Elta) - Lietuvos vyriausybė pritarė Žemės ūkio ministerijos pasiūlymui konkuro tvarka parduoti 14 nenaudojamų Lietuvos valstybinės žvejybos laivyno įmonės „Jūra“ laivų.

Įmonė šiuo metu turi 128 žvejybos bei 6 pagalbinus laivus, iš kurių didžioji dalis tarnauja daugiau, negu 15 metų. Laivų skaičius per pastaruosius trejus metus beveik nesumažėjo, o žuvų pagavama mažiau, kaip pusė tiek, kiek anksčiau.

Tikimasi, kad šiais metais įmonė „Jūra“ sužvejos 125,700 tonų žuvų, iš jų pagamins 77,500 tonų maistinės žuvų produkcijos, 6,400 tonų žuvų miltų bei 3,000 tonų pašarinių žuvų. Tai yra, jos gamybos apimtys palyginti su praėjusiais metais sumažės 25-30 procentų.

Anot įmonės generalinio direktoriaus V. Trinkūno, pagrindinės to priežastys - lengvatinių žvejybos teisių praradimas užsienio valstybių ekonominėse zonos, žvejybos ekspedicijų finansavimo sunkumai, laivyno senėjimas ir lėšų stygius jam atstatyti, organizaciniai nesklandumai.

Dėl šių priežasčių išlaikyti ir pilnai išnaudoti tokį didelį žvejybos laivyną, specialistų nuomone, nuostolinga ir netikslinga. Pagal Lietuvos valstybinės „Jūros“ žvejybos laivyno įmonės 1994 m. darbo programą įmonėje planuojama palikti 43 naujausius ir rentabiliausius žvejybos ir 6 pagalbinus laivus.

IŠEIVIJOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63RD STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TELEFAKSAS (312) 585-8284

Vyskupai ragina JAV nesikratyti tarptautinių pareigų

Washington, DC, spalio 27 d. (AP) - JAV turėtų ir toliau laikytis sutarties, draudžiančios branduolinių ginklų bandymus, ir turėtų savo „kardus perkalti į plūgus“ Centrinėje Amerikoje, Afrikoje ir Viduriniuose Rytuose, ganytojiško laiško projekte siūlo JAV katalikų vyskupai. Provizoriniame laiško tekste JAV vyskupai yra kviečiami kovoti prieš krašte augantį nenorą kisti į kitų kraštų problemas - izoliavimąsi nuo jų.

Šį ganytojišką laišką politinė tema ketinama išleisti dešimt metų po pirmo tokio JAV vyskupų laiško, kuriame jie kėlė branduolinių ginklų klausimus. Jei JAV vyskupai jį priims, naujasis laiškas vadinasis „Teisingumo derlius - sėkminga taika“. Jame rašoma, kad JAV turi moralinę atsakomybę daryti intervencijas - net jėga, jei reikia - regioniniuose konfliktuose ir padidinti humanitarinę pagalbą šalims, kuriose anksčiau JAV kovojo su komunizmu.

„Laisvė ir teisingumas visiems“ (žodžiai paimti iš praeitos JAV vėliavos), anot vyskupų, yra giliai reikšmingas pažadas ne tik Amerikos gyventojams; tai kilnus, JAV-oms deramas pažadas, kaip pasauliui vadovaujančios šalies. Provizorinio vyskupų laiško autoriai yra kardinolai Joseph Bernardin iš Chicago ir Roger Mahony iš Los Angeles, Minneapolio arkivyskupas John Roach (Vyskupų tarptautinės politikos komiteto pirm.) ir vysk. James Malone iš Youngstown, Ohio.

Šio laiško rašymui vyskupų prarastoj eksperto apklausoje vienu liudininku buvo generolas Colin Powell, buvęs JAV Jungtinių Štataų vadų pirmininkas. Provizorinis laiškas bus pateiktas vyskupams balsuoti lapkričio 15-18 dienomis Washingtono vyksiančiame JAV vyskupų konferencijos susirinkime.

Pirmas JAV politiką liečiantis dokumentas, pasibaigus Šaltajam karui

Prieš dešimtmetį JAV vyskupų ganytojišką laišką „Taikos iššūkis“ („The Challenge of Peace“) iššaukė daugybę protestų, tiek Bažnyčioje, tiek ir iš JAV prez. Reagan administracijos. Jie sakė, kad patarimus savo 58 milijonams JAV katalikų vyskupai turi riboti bažnytiniais klausimais. Bet to ganytojiško laiško apie JAV karinę politiką iššauktas dėmesys paskatino įvairias bažnytines organizacijas pasisakyti daugybe klausimų viešosios tvarkos reikalais, kuriuos svarstoma reguliuoti įstatymais.

Dabartinio ganytojiško laiško autoriai sako, jog šiandien taikos statomas iššūkis yra kitoks, negu prieš dešimtmetį, bet toks pat kritiškas. „Po šaltojo karo

iškilo suprantama, bet pavojinga pagunda atsisiepti tik į vidaus reikalus, visą dėmesį sutelkti tikrai krašto poreikiams, ignoruojant tarptautines pareigas. Tai nėra dalykas laisvam pasirinkimui tikintis, priklausantiems visuotinei Bažnyčiai, ar piliečiams, priklausantiems pasaulio galiausiai valstybei“, rašoma vyskupų laiške.

Naujajame laiške vyskupai atsisako pagundos šauktis vienušio nusiginklavimo, bet pasako, jog ginklavimasis priešų atbaidymui nuo puolimo („deterrence“) yra pateisinamas tik tuomet, jei jis veda į nusiginklavimą.

Anot vyskupų, Jungtinės Amerikos Valstijos duotų moralinį pavyzdį kitiems, jei pačios atsakytų branduolinių ginklų įtikinamą tuo metu, kai siekia įtikinti kitas valstybes to atsakyti. Spalio mėnesį Kinija vėl pravedė branduolinių bombų bandymą ir porą valandų po to prez. Clinton reagavo, išleisdamas įsakymą, kad JAV pradėtų ruošti galimą branduolinių ginklų bandymų atnaujinimą.

„Ilgainis pašalinimas branduolinių ginklų yra daugiau, nei moralinis idealas; tai turi būti politinės veiklos tikslas“, rašo vyskupai. Jie taip pat rašo, kad JAV turinti labiau mažinti karinį biudžetą. Jie taip pat išreiškė nusivylimą tuo, kad JAV ginklų prekybininkai stengiasi užsienyje parduoti JAV kariuomenės pajėgoms neberekalingus jų gaminius.

Reikia padėti vargstantiems, ne tik savus interesus ginti

Laiške jie rašo, kad JAV tikslas, teikiant pagalbą tokiems kraštams kaip Centrinės Amerikos, turėtų būti pagalba vargstantiems, o ne JAV saugumo interesų užtikrinimas. „Deja“, jie rašo, „Jungtinės Valstijos, kurios tiek daug investavo į ginkluotą konfliktą šiame regione, dabar atrodo beveik indiferentiškos, kai tiems kraštams dabar reikia didelių investicijų, kad jie galėtų atsistatyti ir vystytis“.

Jie taip pat primena, jog reikalinga ekonominė pagalba ir palestiniečių vystymuisi, kaip numatyta Vidurinių Rytų taikos sutartyje. „Kai JAV dosniai rėmė Izraelio saugumą, taip dabar ji turi negailėti pagalbos, kuriant taiką tame regione“.

Vyskupai taip pat rašo, jog kartais karinė jėga gali būti reikalinga, pvz. užtikrinimui, „kad badaujantys vaikai būtų pamaitinti ar kad ištisų tautų žmonės nebūtų išduoti“.

Ganytojiško laiško provizoriniame tekste vyskupai primena, kad JAV neturėtų baidytis savo atsakomybės net ir tuomet, kai vis daugiau balsų kyla, išpėdami, kad JAV negali būti pasaulio policininku.

KALENDORIUS

Spalio 29 d.: Narcizas, Ermelinda, Gelgudas, Žemaitė.

Spalio 30 d.: Alfonsas, Arilda, Zenobija, Validė.

- Kanados būsimasis premjeras trečiadienį pareiškė, kad nori pakeitimų Šiaurės Amerikos Laisvos Prekybos sutartyje, vadinamoje NAFTA, ir sakė, jog yra galima, kad be jų sutarties nepasirašys.

SPORTO APŽVALGA

Redaktorė Irena Regienė

ARTĖJA ŠALFAS S-GOS METINIS VISUOTINIS SUAŽIAVIMAS

ŠALFAS-gos metinio visuotinio suvažiavimo, įvykstančio 1993 m. lapkričio 13 d., šeštadienį, 11 val. ryto, Clevelando Lietuvių namuose, 877 East 185th St., Cleveland, Ohio 44119, tel. (216) 531-2131.

DARBOTVARKĖ

1. Suvažiavimo atidarymas.
2. Prezidiumo sudarymas. Darbotvarkės priėmimas.
3. Mandatų ir rezoliucijų komisijų sudarymas.
4. Sveikinimai žodžiu ir raštu.
5. Praėjusio suvažiavimo protokolo skaitymas ir priėmimas.
6. ŠALFAS-gos varžybinės programos. 1994 m. varžybinis kalendorius.
7. ŠALFAS-gos santykiavimas su Lietuvos Tautiniu Olimpiniu komitetu ir kitomis Lietuvos sporto institucijomis, organizacijomis ir klubais.
8. V-sios Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynės ir kitos varžybos, išeinančios iš ŠALFAS-gos ribų.
9. Krepšinio varžybinių nuostatų gairės. (Prie paragrafo #6)
10. Lietuvių sporto fondas. Finansinė apskaita, narių verbavimas, etc.
11. ŠALFAS-gos statuto pakeitimų pasiūlymai, jei tokių būtų.
12. Sportinės spaudos reikalai. Lietuvos sporto istorija, enciklopedija.

Pietų pertrauka 2:30-3:30 val. p.p.

13. Einamieji reikalai:
 - a) Sporto apygardų reikalai: Veiklos formatai. Finansinė atskaitomybė su C. V-ba. Metinė narių registracija. Problemos.
 - b) ŠALFAS-gos narių rėmėjų, globėjų, mecenatų telkimas.
 - c) Baltų Sporto Federacijos reikalai.
 - d) Sportiniai su JAV ir Kanados sporto institucijomis.
 - e) Kiti reikalai.

Futbolas Čikagoje

PASKUTINĖS ŠIO SEZONO RUNGTYNĖS LEMONTE

Po dvejetos paskutinių laikų nevykusių pralaimėjimų prieš „United Serbs“ ir „Green-White“ jų aikštėse, „Lituanica-Liths“ komanda sugrįžta, kaip sūnus palaidūnas, į savo namus, Lietuvių centro aikštę Lemonte, kur šį sekmadienį, spalio 31 dieną, žais priešpaskutines rudens rato pirmenybių rungtynes prieš stiprią vokiečių komandą „Kickers“. Rungtynių pradžia 2 val. po pietų. Rezervas žais 12 val.

„Liths“ šiuo metu stovi šeštoje vietoje 10 komandų tarpe, su 6 savo aikštėje laimėtais taškais. Jei susirinktų visa, pilna komanda, rungtynės būtų vertos dėmesio.

Gausus savų žiūrovų atsilankymas būtų didelė moralinė paspartis.

14. Pranešimai žodžiu ir raštu: a) Centro v-bos pirmininko, gen. secr., išdininko, kitų (jei yra).

b) Sporto apygardų: Kanados, Rytų, Vid. Vakarų. Veikla, apyskaitos.

c) Sporto šakų ir kitokių komitetų (pageidautina tik raštu): krepšinio, tinklinio, lengv. atletikos, plaukimo, lauko teniso, stalo teniso, šaudymo, slidinėjimo, ledo ritulio, biatlono, kėglaivimo, golfo, šachmatų, raketbolo, skvašo, futbolo (soccer), softbolo/beisbolo, kitų komitetų (jei yra).

15. 43-jų ŠALFAS-gos žaidynių org. k-to pranešimas. Apžvalga, apyskaita.

16. Ryšiai su Lietuvių Bendruomene. LB-nės atstovų pranešimas.

17. ŠALFAS-gos Garbės teismo pranešimas.

18. ŠALFAS-gos Revizijos komisijos pranešimas.

19. Diskusijos dėl visų pranešimų.

20. Klausimai ir sumanymai, etc.

21. Rezoliucijos ir suvažiavimo uždarymas.

P. S. Norintieji darbotvarkę papildyti prašomi savo pageidavimus pranešti C. V-bos pirmininkui Audriui Šileikai, 150 Colbeck St., Toronto, Ont. M6S 1V7, Canada. Tel. (416) 767-6520. Fax: (416) 620-1722.

ŠALFAS-gos Centro valdyba

PASIKALBĖJIMAS SU VYTAUTU GRYBAUSKU

(Pabaiga)

Ką teko patirti apie Lietuvoje numatytą Viso Pasaulio Lietuvių Sporto istoriją?

Jau prieš keletą metų Lietuvoje buvo pradėta rašyti viso pasaulio lietuvių sporto istorija, vadovaujant prof. Šadžui. Tai istorijai išieivijos sporto skyrių redagavo tūlas Kazakevičius, negyvenęs išieivijoje, jos sporto nepažindamas ir dar sąmoningai aprašydamas tai, ką jis buvo skaitęs. Nenuostabu, kad toks skyrius buvo kategoriškai atmestas V. Grybausko, S. Krausausko ir ŠALFAS Centro v-bos. Pagaliau gautas sutikimas, kad išieivijos sportą redaguos mūsų centro valdybos paskirtas redaktorius. Šiuo metu tas darbas atsidūrė akligatvyje ir nežinia, kas ir kada tą skyrių paruos. Tuo tarpu, kiek žinoma, visa kita jau yra užbaigta.

Ar jau teko skaityti, ar bent pavartyti, Lietuvoje išleista krepšinio istorija?

Neseniai Lietuvoje išleista dviejų didžiulių tomų krepšinio istorija yra dar vienas skaudus spyglys išieivijos lietuvių sportui. Knygos autorius yra prof. Stasys Stonkus, buvęs Sovietų Sąjungos olimpinės rinktinės žaidėjas, vėliau Kauno Kūno Kultūros instituto rektorius, dabar, Lietuvos Krepšinio federacijos prezidentas. Du didžiuliai tomai, apimantys viso pasaulio krepšinio. Gana plačiai aprašoma, kaip vystėsi krepš-

Orlando, Floridoje, vykusiose varžybose medalius laimėjo Kauno Taekwondo klubo nariai. Iš k. — Nadia Kolosova, treneris ir klubo prezidentas Tomas Lagūnavičius, palydovė Irena Šidlauskienė, atstovaujanti Kauno „APUS“ firmai, Mindaugas Čyvas ir Mindaugas Girdauskas.

JAUNIEJI SPORTININKAI FLORIDOJE LAIMĖJO AUKSO IR SIDABRO MEDALIUS

Lietuvai nepriklausomybė atgavus, JAV įvairios institucijos labiau pradėjo domėtis ir Lietuvos sportine veikla. Amerikoje vis dažniau ir dažniau iškviestieji Lietuvos sportininkai šauniai pasirodė, dažnai pasipuošdami aukso, sidabro, ar bronzos medaliais.

Šį kartą paminėsime gana idomų įvykį, kuris nutiko Orlandoje, Floridoje.

Lee's Mac, Inc., Longwood, Floridoje, iš Lietuvos iškviė varžybose tris penkiolik metų jaunuolius, atstovaujančius Kauno Taekwondo klubui. Tai Nadia Kolosova (tikrai lietuvaite), Mindaugas Čyvas ir Mindaugas Girdauskas. Juos lydėjo treneris, Kauno pirmininkui Audriui Šileikai, 150 Colbeck St., Toronto, Ont. M6S 1V7, Canada. Tel. (416) 767-6520. Fax: (416) 620-1722.

Firma „APUS“ finansavo sportininkų kelionę iš Lietuvos

į JAV ir atgal. O JAV-se sportininkus globojo, apgyvendino Days Inn viešbutyje ir maitino viešnagės metu varžybų direktorius ir organizatorius dr. Kl. Jeong Lee.

Komandai viešint Orlandoje, sportininkų ir palydovų visais kitais poreikiais rūpinosi dr. Lee asistentė ir nuosirdus Orlando lietuvių Ramutė ir Romas Bartuškos.

Prieš sportininkams atvykstant į JAV, Lietuvos ambasadorius Washingtono Stasys Lozoraitis kreipėsi į ALT s-gos Daytona Beach skyriaus pirmininką Vytautą Abraitį, prašydamas suorganizuoti Orlando atvykstantiems sportininkams globą ir lietuviškoje aplinkoje. Vytauto Abraičio pastangomis buvo susisiekta su rūpestinga Ramutės ir Romo Bartuško šeima, kurie mielai sutiko sportininkams užtikrinti malonią viešnagę varžybų metu.

Sportininkai į JAV atvyko spalio 7 d. Varžybos, oficialiai vadinamos „1993 Pan-American Open Junior & Master Taekwondo Championships“ vyko spalio 8, 9, 10 d. Universiteto of Central Florida arenoje, Orlando, Floridoje.

Šiose varžybose buvo atstovaujama 26 valstybėms, daugiausiai iš Pietų Amerikos. Lietuva buvo vienintelė iš Europos, tad susilaukė didelio visų dėmesio. Mūsų penkiolikmečiai sportininkai dėvėjo gražią, tautinėmis spalvomis papuoštą uniformą, varžybų dalyviams ir žiūrovams primindami nepriklausomą Lietuvą

dovanotas medaliu už nuopelnus Prancūzijos krepšiniui ir jaunimui. Ne vienas būtų įdomu, kad tuoj po karo Vokietijoje įsisteigė lietuvių išieivijos sporto sąjunga su visa eile sporto klubų ir puikių krepšinio komandų. Iš jų dvi — Kempteno „Šarūnas“ ir Scheinfeldo „Kovas“, o taip pat ir rinktinė savo laimėjimais stebino amerikiečių karių komandas ir prancūzų, vokiečių bei kitų tautybių krepšininkus.

O vėliau JAV-se ir Kanadoje bei Australijoje susikūrusios sporto sąjungos egzistuoja jau daugiau negu 40 metų, kasmet rengia savo metines sporto varžybas, į kurias suvažiuoja po 300-400 sportininkų ir po daugiau negu 20 krepšinio komandų.

Esu tikras, kad kiekvienam būtų įdomu plačiau išgirsti apie tuos puikius krepšininkus, kuriuos paminėjau, ar apie Š. Amerikos lietuvių rinktinę, kurios nuskambėjo per 3 kontinentus — P. Ameriką, Aus-

laisvų pasaulio tautų šeimoje.

Po įtemptų varžybų štai ir pasekmės: Buvo varžomasi amžiaus ir svorio kategorijose. Varžybose POOMSE (Forms): Natalija Kolosova — pirmą vietą — aukso medalis; Mindaugas Čyvas ir Mindaugas Girdauskas — antra vieta — sidabro medaliai.

Varžybose GYOROGI (Sparring) visi trys lietuviai jaunuoliai laimėjo pirmąsias vietas ir visi pasipuoė aukso medaliais.

Taigi šie labai malonūs, gražiai išauklėti, lietuviškoje patriotinėje dvasioje išauzginti jaunuoliai — sportininkai kitų tautų tarpe dar kartą prabilo ir apie savo atstovaujamą tėvynę Lietuvą.

Po varžybų spalio 11 d. komanda išvyko atgal į Lietuvą.

Pažymėtina, kaip teigia sportininkus globojęs Romas Bartuška, jaunuoliai elgėsi labai gražiai, papasakojo daug išpūdžių apie Lietuvos gyvenimą, parodė net rūpestį Tėvynės ateitimi.

Pasiekti gražūs laimėjimai rodo, kad čia labai daug sielos ir darbo įdėjęs ir treneris, klubo prezidentas Tomas Lagūnavičius.

Padėką tenka ambasadoriui Stasiui Lozoraičiui, Vytautui Abraičiui ir Ramutei ir Romui Bartuškam už rūpestį, globą ir dalinai sportininkams sudarytas sąlygas pasidžiaugti Amerikos gyvenimo nuotakomis ir įžymėmis vietomis.

Romas Bartuška suorganizavo ir finansinę paramą iš lietuvių tarpo, prie kurios prisidėjo ir ALT s-gos Daytona Beach skyriaus valdyba, vadovaujama Vytauto Abraičio.

Sugrįžusiems šauniems jaunuoliams ir laimėtojams sėkmės ir naujų laimėjimų savo sporto šakoje.

Jurgis Janušaitis

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: 80.00. Foreign countries \$90.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai — gautas prenumeras nesuntiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$80	\$45	\$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol)	\$90	\$50	\$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	\$45	\$30	\$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida)	\$50	\$30	\$25
U.S.A. dol.) savaitinis			

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.

- Redakcija straipsnius taisyso savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį nesaugo. Skelbimų kainos prišuntinamos gavus prašymą.

CROSS COUNTRY
VARŽYBOS

III Kvietinės Š. Amerikos baltiečių ir lietuvių Cross Country varžybos lapkričio 13 d., šeštadienį, vyks Clague Road Park, Westlake, OH.

Varžybų pradžia 9:30 v.r. jauniams ir mergaitėms; 2:00 v.p.p. — vyrams, moterims ir senjorams, ėms. Programa: prieaugliui E. „Bantam“ (1983 m. gimimo bei jaunesniams) ir D. „Midget“ (1981-82 m. gim.) — 3000 m; C. „Youth“ (1979-80 m. gim.) — 4000 m; visiems kitiems — 5000 m. Informacijų — kreipitis į Algirdą Bielskų, (216) 486-0889.

DR. BIRUTĖ Z. BALČIŪNAS
CHIRURGĖ PODIATRĖ
Carrozza Foot Clinic

3918 W. 63 St.
Chicago, IL
Tel. 312-284-2535
Pirmd., antrd., ketvd.
1 v. p.p.—7 v.v.
Šešt. 9 v.r.—12
Valandos susitarus

Kab. 312-735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURG
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą

Pirmd. 3 v. p.p.—7 v.v. antrd. 12:30-3 v.p.p.
trečd. uždaryta, ketvd. 1-3 v.p.p.
penkt. ir šešt. 9 v.r.—12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-0909 arba (312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR
IŠSIPLIETUSIUS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja

3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 312-585-1955
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2806

Valandos pagal susitarimą
Vakais ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDIAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(312) 434-2123
Pirm. 2-7, antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. (312) 585-0348;
Rez. (312) 779-5533
DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9, antr. 12-6, penkt. 10-12, 1-6

JURGIS KAIRYS
AUKŠTOJO PILOTAŽO
VARŽYBOSE

Lietuvos Aeroklubo prezidentas Jurgis Stanaitis praneša, kad š.m. lapkričio 18-22 dienomis JAV, Floridoje, Pompano Aerocentre vyks aukštojo pilotazo varžybų „Breitlig Master“ (Pasaulio taurė) paskutinis etapas. Didelė tikimybė, kad šiose varžybose nugalėtoju gali tapti lietuvis, Lietuvos Aeroklubo narys — Jurgis Kairys. Jis šiuo metu dirba Maskvoje, „Suchoi“ firmoje, lakūnų — bandytoju. Gyvena Vilniuje.

Kab. Tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
(708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA

8055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinus
2618 W. 71st St.
Tel. (312) 737-5149
Val. pagal susitarimą

Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val. antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 778-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir
Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D. S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydymas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austino)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.

AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville, IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. 312-586-3166

Namų 708-381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 W. 63rd St., Chicago, IL 60638
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6
Šeštadieniais pagal susitarimą

Šventieji, vėlės ir pabaisos

RUDENS VAKARE

Stovime ant dviejų svarbiųjų rudens švenčių slenkstio. Viena, dvelkianti pačiomis mūsų giminių šaknimis, antra, palyginti dar nauja, atėjusi į Lietuvą su krikščionyste. Abi jos susietos su mirusiais – ir tais, kurie džiaugiasi amžinąja laime, ir visais kitais.

Visų Šventųjų (lapkričio 1 d.) šventės sąvoka liudyje buvo kiek miglota, nes tie šventieji, nors svarbūs, o jų pavyzdys sektingas, bet visi kažkaip abstraktūs, gyvenę kažkada, kažkur nežinomose šalyse, pavadinti svetimais vardais. Jų gyvenimai ir kentejimai už tikėjimą, surašyti storose knygose ir skaitomi ilgais rudens vakarais, buvo panašesni į pasakas, pasakojamas tose pačiose pirkiose, dažnai tais pačiais vakarais. Ir žmonės atrodė, kad jų šventųjų minios, danguje garbinančios Visagali, buvo taip tolimos ir paprastam žmogui nepasiekiamos, kaip ir šalys, iš kurių anie šventieji kilę. Todėl Visų Šventųjų šventė, nors pagal Bažnyčios įsakymus pareigingai švenčiama, nesusilaukė margo papročio ir tradicijų apsaugo, kokių paprastai buvo apsiaučiamos liaudies pasaulėjautai artimesnės šventės.

Žinoma, dabar situacija pasikeitė, nes, minint jų bevardžių šventųjų pulkus, lengva ir juos įrikiuoti šimtus, o gal net tūkstančius, mūsų tautiečių, kankintų, nužudytų, persekiotų už tikėjimą ir tėvynės meilę. Kaip minėta, mūsų liaudis kažkaip nejuokiomis peršokdavo Visų Šventųjų šventę – tiesiai į Vėlinės. Nors jos krikščionybės įtakoje gavo naują formą, bet liko prasmė, atsineštinė iš pačios giliausios senovės: tikėjimas į žmogaus nemirtingumą, svarbiosios jo dėsens dalies – vėlės – amžinąjį išlikimą.

Nedaug turbūt yra gyvenę pasaulyje tautų ar giminių, netikėjusių į pomirtinį gyvenimą. Kaipgi kitaip. Žmogus, save laikęs visos gyvosios ir negyvosios gamtos valdovu, juk negalėjo išnykti lyg ant tako sutraiskytas vabaliukas. Žmogus tikėjo, kad jis yra aukštesnė gyvybės forma už visus kitus gyvius, argi jo egzistencija turėjo baigtis su paskutiniu atodūsiu? O kad tas išdidusis žmogus nenorėjo sutikti su amžinuoju išnykimu, liudija ir milžiniški paminklai, ir kuklūs archeologiniai radiniai. Mirtis buvo tik vartai į naują ir jau nesibaigiantį gyvenimą, kuriam, lyg ilgai kelionei, reikėjo ruošti šiam pasauliui.

Lietuviai giliai tikėjo į žmogaus sielos vėlės nemirtingumą. Ta vėlė gyveno panašiai, kaip ir ankščiau, todėl reikėjo jai pačiam reikmenų ir net tolimesnio bendravimo su gyvaisiais, lyg martelei, nutekėjusiai į tolimą šalį, bet retkarčiais vis grįžtančiai savųjų aplankyti.

Vėlės progų grįžti turėdavo apšviesti, o kai kurios niekur iš senosios aplinkos neišsivadavo, pasilikdamos gyventi medžiūose, paukščiųose, vandenyse... Gyvieji vėlių įprotius žinojo, juos gėrbė ir, mokėdami taip elgtis, kad vėlių savo aplinkoje neužrūstintų, įstengė su jomis sugyventi.

Krikščionybė vėlės ir jų elgesį kiek pakeitė: jos pasidarė pavojingesnės ir agresyvesnės gyvųjų atžvilgiu, o gyviesiems suteikta didesnė atsakomybė – melstis už mirusius, kad jų sielos greičiau iš skaistyklos patektų į dangų. Ypač efektingos maldos yra Vėlinės. Juk ir Mišios, ir žvakelės ant kapų, ir kiekvienas „amžinatilsis“ reiške kurios nors vėlės kančių su trumpinimą. Ir vargas toms vėlėms, už kurias niekas nesimeldžia, kapo nepapuošia, žvakelės šviesa tamsybės nenuskaidrina. Argi nuostabu, kad tos vėlės stengdavosi per Vėlinės įvairiais būdais (kartais labai nemaloniais) gyviesiems priminti pareigą?

Koks gražus lietuvių paprotys puošti kapus Vėlinių proga, užiebtį ant kapo žvakelę. Kokia kilni tradicija – procesija į kapines su gelėmis, giesmėmis ir žvakutėmis. Skaitome, kad tėvynėje šiuo būdu tebešvenčiamos Vėlinės, tik išsivija kažkaip pamiršo senąsias tradicijas ir papročius. Kai kas čia tuoj atsilies, kad sunku pasiekti kapines, neleidžiama uždegtos žvakės į kapą smeigti ir t.t. Tačiau ieškant galima rasti visai geras pakaitalus. Jeigu jau ne kapinėse, tai bent lietuvių parapijos bažnyčioje švenčiama Vėlinė, ir maldos už mirusius Vėlinių vakare tikrai įmanomos.

O kaip su Halloween? Ar ši anglosaksiška tradicija, virtusi visuotiniu vaikų „elgetavimu“ ir dažnai saugaliavimu, mums priimtina? Atsakymas priklausys nuo kiekvienos šeimos nuostatos. Gyvenamojo krašto papročiai ir tradicijos padeda pažinti gyventojų pasaulėjautą ir pasaulėjautą. Nėra reikalo tuos papročius be atodais atmeti ar smerkti. Halloween mintis panaši į Užgavėnių – pasilinksminimas, kaukės, „kieminėjimas“, ieškant vaišių. Tik nevėlytų Halloween sieti su Visų Šventųjų švente (nors vardas lietuviškai reiškia „Visų Šventųjų vakara“), ar Vėlinėmis. Kaukėti „sutvėrimai“ nėra „vėlės“, ieškančios maldų ar gaudinančios žmones. Halloween – senoji anglosaksų dreliaus šventė, skirta jaunimo pasilinksminimui, o kaukės ir persirengimai kilo iš pramūstų galviškų berniukų, norėjusių pagąsdinti merginas, sutemus trukdantias ir kaimo vakarus. Baisi kaukė, kyštelėjusi iš krūmo, padarydavo didesnį įspūdį, negu pažįstamo berno veidas (o kita diena tas bernas nesusilaukdavo bausmės, nes jo kaukė neatpažino).

Halloween „kieminėjimas“ turi neigiamą pusę, nes tai vaikų godumo puoselėjimas ir visapusiškas pavojus, landžiojant ir nepažįstamų žmonių namus. Be to, papročiu pasinaudoja ir piktadariai, suprasdami, kad kiekvienos durys lengviau atidaromos, kai įprasta laukti kaukėtu svečiu.

Galime atiduoti gyvenamajam kraštui duoklę spalio 31 dieną, švenčiant Halloween, o po to neužmiršti rimtų lietuviškų papročių, pagerbiant mirusius Vėlinių maldomis, prisimenant visus šventuosius lapkričio 1 dieną.

Danutė Bindokienė

• **Kaip atsirado maratoninis bėgimas?** Legenda pasakoja, kad po to, kai graikai 490 m. prieš Kristų nugalėjo persus prie Maratono vietovės, graikų karys buvo pasiūstas gerą žinią pranešti Atėnams. Jis bėgti nubėgė 26 mylias iki miesto ir iš to prasidėjo maratoninis – ilgų distancijų – bėgimas.

• **Plačiausiai pasaulyje paplitusi religija yra krikščionybė.** 1991 m. buvo apie 1784 mln. Kristaus sekėjų, t.y. 33,1 proc. visų žemės gyventojų. Iš jų – 1010 mln. Romos katalikų. Ne-krikščioniškuose kraštuose labiausiai paplitęs islamas. 1991 m. buvo maždaug 951 mln. musulmonų.

VIENAS AUKŠTŲJŲ KURSŲ KŪRĖJŲ

Vinco Daugvardo šimtmečiui

VANDALINAS JUNEVIČIUS

Aktyvaus veikėjo vardą Vincas Daugvardas (iki 1939 metų balandžio 13 d. Daudzvardas) išigijo tėviškėje, rengdamas lietuviškus pasilinksminimus, steigdamas pradinę mokyklą, puoselėdamas tėvų kalbą. Nepatiko tokie žmonės ir gimtinę išbrovusiems bolševikams. 1918 m. gruodžio mėnesį jie Vincą suima ir uždaro į kalėjimą. Išsprukęs iš jo, vaikiną slapstosi Obelių aplylinkėje. 1919 m. balandžio mėnesį ties Ramygala pereina frontą. Lietuvos kariuomenės karininkas J. Nastopka padėjo pasiekti Kėdainius. Iš ten patraukė į Kauną.

Tame mieste greit rado bendraminčių. 1919 m. vasarą drauge su Mykolu Kripu ir Kazimieru Blažiu nutarė organizuoti komisiją Aukštiesiems kursams steigti. Sumanymui pirmieji pritarė Jonas Vabalas-Gudaitis, Tadas Ivanauskas ir Bernardas Kuodaitis. Spalio 8 d. sukvietiamas pasitarimas. Jame dalyvavo 18 veikėjų, pirmininkavo Švietimo viceministras Pranas Mašiotas, sekretoriavo inž. Konstantinas Šakeinis. Į organizacinę komisiją įrinko E. Volterį, Z. Žemaitį, A. Janulaitį, J. Vabalą-Gudaitį ir J. Alekną. Pasiūkus, kad valstybė dėl lėšų stokos negali kol kas kurti universiteto, nutarė veikti visuomenės įėjomis. Išteigė humanitarinį, juridinį, matematikos, fizikos, gamtos, medicinos ir technikos skyrius.

Aukštųjų kursų steigimu iniciatoriai rūpinosi iki jų atidarymo 1920 m. sausio 27 d. Tą mėnesį Vincas su kitais aktyvistais „Vilkolakio“ menininkų klubo ir satyros teatro salėje surengė pirmąjį lietuvių studentų vakarą.

Kai 1919 m. Kaune įsisteigė pirmas šaulių partizanų būrys, į jį rugsėjo 1 d. įstojo ir Vincas Daugvardas. Nuo lapkričio 10 iki 21 dienos jis su kitais patriotais vijo iš Lietuvos bermon-tininkus, o kitais metais nuo liepos 8 iki 16 dienos padėjo mūsų jaunutei kariuomenei kovoti su įsibrovėliais lenkais, su kitais aktyviais malšino slap-tų lenkų peovaiškų (P.O.W.) or-ganizaciją, kuri buvo plačiai įsi-šaknijusi Nepriklausomoje Lie-

tuvoje ir rengėsi padaryti valstybės perversmą Lenkijos nau-dai. Aktyviai kritikavo Himan-so projektą. Surengė ekskursiją į prancūzų užimtą sritį. Rūpino-si Klaipėdos išvadavimu.

Tačiau daugiausia jėgų atida-vė Šaulių sąjungai, dirbdamas joje nuo 1920 metų lapkričio 1 d. iki bolševikmečio įvairių dar-bų. Įsteigė ir metus ėjo Kauno šaulių rinktinės vado, Vlado Putvinskio kuopos, Aukštiosios Panemunės šaulių būrio valdy-bos pirmininko pareigas, buvo rinktinės garbės teismo narys. Vadovaudamas nuo 1927 metų Kultūros ir švietimo skyriui, pa-rašė ir išleido daugybę atsisau-kimų, pavedimų, išplatino bro-dšiūrų, knygelėlių, kuriomis kėlė tautinį susipratimą, aiškino svarbius ir kiekvienam žinoti-nus valstybės reikalus. Vadova-vavo įvairių kursų, referatų, pranešimų, minėjimų, vaidini-mų, koncertų, naudingų pramo-gų rengimui. Įpratino šaulių būrius kasmet visuose Lietuvos kampeliuose rengti tautos šven-tių, įvairių svarbių įvykių, sukaucijų minėjimų, vadovauti organizuotam visuomenės judė-jimui. Kvietė vyrus ir moteris stoti į šaulius.

Šaulių sąjungos pavestas, 1924 metais leido ir redagavo vi-suomenės gyvenimo ir kultūros savaitraštį „Mūsų mintis“. Ja-me kritiškai pasisakė prieš valdžios vedamą Vilniaus ir Klaipėdos politiką, o kai iš-spausdino kupletus apie kai kuriuos tūzus, įtakingų ponų spaudžiamas, Kauno apskrities ir miesto viršininkas adminis-tracine tvarka nubaudė 5,000 litų bauda arba 3 mėnesius kalėjimo. Tačiau kalėjo tik 18 dienų.

1934 ir 1935 metais Vincas buvo „Trimto“ žurnalo atsa-kingasis redaktorius. Šitos pareigos reikalavo ne tik žurn-alistinio sugebėjimo, bet ir organizuotumo. To redaktoriui netrūko. Be to, jis pastoviai ben-dradarbiavo „Lietuvos“, „Lietu-vo aid“ dienraščiuose ir kituo-se leidiniuose.

1927 m. Vincas įstojo į Lietu-vių ukrainiečių draugiją ir iki 1935 m. buvo jos valdyboje. Še-šetą metų redagavo „Lietuvių ukrainiečių žinias“ (biuletenis

lietuvių ir ukrainiečių kalba), ketvertą metų buvo Draugijos užsienio lietuviams remti valdy-bos narys, rengė leidinius „Va-sario 16-toji“, „Mūsų kalen-dorius“, „Vytauto Didžiojo me-tai Lietuvoje“, „Pavergtas Vil-nius“ ir kitus.

Jubilatas gimė 1893 m. spalio 25 d. Ilkštės apskrityje, Bebro-nės valsčiuje, Kostimos kaime, arba toje Lietuvos dalyje, kuri po 1921 metų derybų už smėlin-gą Palangos pajūrį buvo atiduota latviams. Pradinį mokslą Vincas išėjo Ilkštėje. Po to mokėsi Mintojaus (dabar Jelga-va) realinėje mokykloje ir Rygos politechnikume. Kaune iš pra-džių dirbo Plentų ir vandens kelių valdyboje bei Vidaus rei-kauli ministerijoje, tęsė mokslą Aukštiosios kursuose ir Lie-tuvos universitete. Studijavo techniką ir teisę.

Vaisingą darbą 1940 metais nutraukė raudonieji agresoriai. Jų sudaryta vyriausybė Šaulių sąjungą paskelbė nusikalstama, o šaulius – už įstatymų ribų. 1941 m. gegužės 8 d. enkavadis-tai įsibrovė į Vincą Daugvarda-namus, juos kelias valandas kratė, pasiėmė daug istorinės literatūros, pasižymėjimo žen-klus, rankraščius, šeimininką suėmė ir išgubeno į Kauno sun-gdydų darbų kalėjimą, tar-dydami žiauriai kankino.

Iki rudųjų nacistų invazijos į Lietuvą Stalino inkvizitoriai nesupėjo visų ištikimiausių lietu-vių išduoti. Antrosios 1941 me-tų karo dienos vidurnaktį 99

Kauno kalėjimo karkinius jie sugrūdė į du Kauno miesto savivaldybės autobusus, o devyniolika nuteistųjų mirė vyrybų įbruko į specialų kaliniams vežioti automobilį.

Vaziuojant Savanorių pros-pektu į kalvą, užgeso vieno autobuso variklis. Vairuotojas vaizdavo, kad visaipt stengiasi jį užvesti, bet nieko nepadarė. Tuo tarpu atsirado 2,5 tonos tuščias sunkvežimis. Iš autobuso kaliniai buvo pakrauti vienas ant kito, kaip malkos, į tą sunkveži-mį. Netelpantys įgrūdė į pasi-vijusį antrą autobusą. Šioje pusėje Masiogalos stovėjo tuš-čias, be vairuotojo Kauno miesto savivaldybės autobusus. Bet ja-me nebuvo benzino. Engejai įsa-kė perpilti benzina iš sunkveži-mio į autobusą ir jį persikelti kaliniams.

Kelias buvo labai užkimštas rusų kariuomenės. Po vargingos kelionės naktį pasiekė Minsko kalėjimą ir visus sukimšo į vieną kamerą. Rytą su apie trim tūkstančiais Minsko pasmerk-tuolių varė toliau. Per dvi dienas teko nukakti 63 kilomet-rus pėsčiomis, kol priėjo Červenės kalėjimą. Sunkiai paeinan-tiems kankiniams pakeliui tero-ristai pleskino į pakaušius po du šovinius „Mūsų apsaugai“, – rašo buvęs Antro pėstininkų pulko vadas, pulkininkas Juo-zas Tumas, – žygio metu enka-vadistai išžudė apie 550-600 žmonių.

Vidurnaktį nelaimėjus su-skirstė į tris grupes. Dvi jų

nuvarė už trijų kilometrų prie Červenės miško ir masiškai su-šaudė. Drauge su kitais pas-merktuosiais tą naktį žuvo ir Vincas Daugvardas. Tratant kulksavaidžiams ir šautuvams, atsargos pulkininkams Juozui Tumui ir Jonui Petručiui ste-buklingai pavyko išmukti į miš-ką ir nuo mirties išsigelbėti. Slapstydamiesi miškuose ir raistuose, maitinosi kiškių ko-pūstais ir varlėmis, iki sulaukė vokiečių kariuomenės.

Mažiausioji, trečioji kalinių grupė, pajutusi, kad palikta kie-me be apsaugos, pro atdarus vartus išsibėgijo. Iš pradžių slapstėsi senose Červenės kapinėse, o vėliau raistuose ir miš-kuose. Likęs gyvas, buvęs Kre-tiingos šaulių rinktinės vado pa-dėjėjas, atsargos kapitonas Os-valdas Žadvydas, dabar gyve-nantis Jungtinėse Amerikos Valstijose, matė, kaip atvaryti žmonės birželio 29 d. Červenės kapinėse iškasė gilia, platia ir ilgą duobę. Popietį ją vertė, kaip papuola, vienas ant kito lavonus.

Vincas Daugvardas žuvo nuo raudonųjų budelių kulų pačia-me brandume už tai, kad buvo pasirengęs savo jėgas ir net gyvybę atiduoti Lietuvos lais-vei, kad pavyzdingai tarnavo savo tėvynei. Kas jį pažinojo, visi mini su pagarbą ir meile.

• **Perskaitys „Drauga“**, ne-paskolink kaimynui, patark jam pačiam užsiprenumeruoti.

Rugsėjo 29 d. JAV-Lietuvos Verslo konferencijoje Pasadena, CA. iš kairės: Kaunas-Los Angeles Sister City komiteto pirm. Rimas Mulokas, Lietuvos gen. garbės konsulas iš Čikagos Vaclovas Kleiza, LB Vakarų apygardos pir. Violeta Gedgaudienė, LB Ekonominį reikalų tarybos narė Milda Gedgaudienė ir LB tarybos narys Zigmantas Viskanta.

Notr. Mindaugo Gedgaudo

KAZYS BIZAUSKAS: LIETUVOS ATSTOVAS JAV

PRANAS ZUNDĖ

28

Dėl b. Šitoji išeitis irgi rimtai svarstytina, tačiau ji laikinai padėties nepalengvina, nes paskolos klausimas konkretiai dar nerealizuojamas.

Dėl c. Aš asmeniškai linkčiuoju prie šios išeities. Būtent: Bonus oficialiai rinkon neįvedame. Jie pasilieka, kaip ir buvo, biržų nekontroliuojami. Su koku nors palankiu mums banku, kurs būtų užinteresuotas biznyje su Lietuva ir kurs galėtų duoti mums pakenčiamų sąlygų, reikėtų padaryti sutartis, kurioje būtų numatyti maždaug šitokie punktai:

a) Lietuvos vyriausybė, pradedant nuo 1926.I.I., kas sausio 1 d. ir liepos 1 d. įneša tan bankan po \$75,000, iš viso \$150,000 per metus. Tie įnešimai tęsimi iki 1935.I.I. Jų susidarys \$1,350,000. Tie pinigai bus skaitomi kaip sinking fund Lietuvos Laisvės Paskolai bo-nams išpirkti 1935 m. liepos 1 d.

b) Tas bankas turėtų mokėti iki 4% už tą fondą. Nemanau, kad virš 4% būtų galima gauti.

c) Bankas turi, Lietuvos Respublikos Pasiuntinybei reikalaujant, išduoti Pasiuntinybei kas met ne daugiau \$50,000. Tie pinigai eina bonų išpirkimui, kurie bus pasiūlyti pardavimui.

d) Bonų pirkimas pasilieka išimtinai Pasiuntiny-bės žinioje. Pasiuntinybė galės už pasiūlytus bonus mokėti nedaugiau 60% nominalinės kainos.

e) Turint sining fund'ą bankas, jei bus reikalo, galima bus tą nurodyti, kaip informacijos šaltinį. Kiek Pasiuntinybė mokės už bonus bankas neturėtų žinoti.

f) Tokias sąlygas sudarius išvengsime finansinio agento paskirimo ir su tuo surišto lėšų eikvojimo, gi

reikalui esant galėsime įrodyti, jog bonai yra pilnai ga-rantuoti ir pastovūs“.

Nežinantiesiems Amerikos sąlygų, Lietuvos parei-gūnams, jų tarpe ir tuometiniam finansų ministru V. Petruiliui, žinia, kad Lietuvos Laisvės Paskolos bonai New York'e parduodami už 5-15% jų nominalinės ver-tės, atrodė „juokinga“. Į tai K. Bizauskas:

„Nors tie gandai p. Finansų Ministerio verti pa-vadinti „juokingi“ ir man jie išrodė absurdiški, tačiau negalima užsivėnti to fakto, kad tie gandai keno nors palaista kursavo New York'e. Tiek už įėjimą į pasakymu, kad jie „juokingi“ padėtį tegalima laikinai pataisyti.

Pasiuntinybė jau ne kartą yra gavusi užklausimų, kokia yra bonų rinkos kaina ir kur galima jie parduoti. Kadangi bonai viešai rinkoje nekontroliuojami, tai prie-seidavo atsakyti, kad bonai rinkoje neparduodami, o Pasiuntinybė išmoka tik priklausomus nuosimčius už prinokusius kuponus.

Aiškus dalykas, jei nėra, kur bonai parduoti, nėra jų rinkos kainos, tai kelias visokiai spekuliacijai at-daras. Pasiuntinybė ne kartą yra gavusi pasiūlymų pirkti bonų už 60% nominalės kainos. Reikėjo atsaky-ti, kad neperkam. Tai ir visai galimas dalykas, kad užinteresuoti asmenys kam nors dar pigiau juos yra pardavę.

Iš to gali būti aišku, jog viršminėti „juokingi“ gan-dai yra galimi, gal tik ne 5-15%, bet 20-30% nominalės kainos.

Savo pranešime Nr. 19 buvau pasiūlęs išeitį iš tos padėties, bet iki šiol negavau jokio atsakymo. Turiu pasakyti, kad patsai faktas, jog Lietuvos Laisvės Paskola laidota visu Lietuvos Turtu, dar nepa-kankamas, kad užkirsti kelią spekuliacijai, ypač Amerikoje, kur dar „juokingesni“ dalykai įvyksta.

Tad prašau, p. Ministeri, padaryti žygį, kad gautiau šiokį ar tokį atsaką į savo pasiūlymus.

Tas klausimas dar tuo skubus, nes už 3 mėnesių prasidės iš naujo kuponų mokejimo laikas. Mes gi, turėdami mažus etatus, beveik nebepajėgiame to darbo atlikti“.

K. Bizausko pasiūlymas sudaryti „sinking fund“ ne-buvo įgyvendintas ir apskritai nėra aišku, kiek į tuos reikalus buvo atkreipta dėmesio tuometinės Lietuvos vyriausybės, bet maždaug tuo metu Lietuvos Laisvės Paskolos bonais susidomėjo bankai Lietuvoje. Netrukus lakštai jau buvo kotiruojami Kauno vertybių biržoj, kur jų kursas 1927 m. buvo maždaug 65% nominalinės ver-tės.

Būdingas to meto išeivių sąlygoms yra kažkokio Antano Dauko iš Hobart, Indianos, laiškas K. Bizauskui:

„9/18/1924
Didzey Gerbeme Tamsta Keipo Lietuvos walstybės atstowas [.] Sendiena as kreipios pre tamstos su didele Malonibe noredamas gautė tikra patarima keip as galecia padarite kas link su lietuovs Paskolos Bonu[.] teip ira Gerbemieji[.] Keip lietuovs waldzia isleido paskola tay as pac daug laika paswenciau par-dawinedamas Bonus Kenosha Wis. ir as pac turiu už 100.00 Doleriu[.] Dabar susitikau nelaima liga kad negaliu dirpte ney pas giditoju kreipsis[.] Wisay palikau be cent[.] tegsta as kreipiuos pre tamstu ar as negalec Bona isleisti[.] man but labai didele pagelba bedoy esant[.] Bonas uz 100.00 dol ir tik wienas ciuponas tenukirptas[.] pirmais metais as downojau lietuovs waldzey a teip wisy tebera[.] Jeigu tamstu butu toke malonibe tay as labai buse dekingas ir yeigu negaletum wisu turu nors 80.00 ir tay tamstom pasialektu 35.00 Doleriu[.] as idedu zenklely ir prasidamas duote kelius zodzius keip man darite[.] meldziu nepamirste[.] lauksiu su augsta pagarba[.] Anthony Daukas“

(Bus daugiau)

LIETUVIŲ TELKINIAI

CLEVELAND, OH

„PASTORALĖS“
KONCERTAS

Lietuvos mergaičių choras „Pastoralė“ Clevelande koncertuos šeštadienį, lapkričio 13 d., 7 v.v. Dievo Motinos parapijos auditorijoje. Įėjimo aukšta 7 dol. asmeniui. Rengia Dievo Motinos parapijos choras ir maloniai kviečia visus dalyvauti.

MOKSLEIVIAI
ATEITININKAI PRADĖJO
VEIKLĄ

Ateitinkų moksleivių kuopa Clevelande pradėjo savo veiklą. Kuopa turi dvi pirmininkes – Audrą Degesytę ir Gają Bubytę. Įdinininkas Kristupas Matas, globėjas Rimas Biliūnas, dvasios vadas kun. G. Kijauskas.

PIANISTŲ ZUBOVŲ
KONCERTAS

Pianistai Sonata ir Rokas Zubovai koncertuos Clevelande sekmadienį, lapkričio 7 dieną, 4 v. p.p. Dievo Motinos parapijos auditorijoje. Koncertą rengia: Dievo Motinos parapija ir „Tėvynės garso“ radijo programa.

PYRAGŲ IŠPARDAVIMAS

Our Lady's Guild rinkimų dieną, lapkričio 2, rengia pyragų pardavimą. Kviečia visus, kurie gali, prisidėti savo aukta ar pyragu. Kreiptis į Ella Skoda, tel.: 486-4489. Pelnas skiriamas parapijai.

„ATEITIES“ KLUBO
SUSIRINKIMAS

„Ateities“ klubo metinis narių susirinkimas vyks sekmadienį, spalio 31 d., 11:30 val. ryto mažojoje salėje. Visi nariai kviečiami dalyvauti. Susirinkime išpūdius papasakos iš Lietuvos sugrįžęs Pranas Razgaitis; jis ten lankėsi Šv. Tėvo vizito metu.

T.G.

PASIBAIGĖ ANTKLODŽIŲ
VAJUS

Šv. Vincento Pauliečio draugija dėkoja visiems aukojusiems antklodžių sekmadienio rinkliavai. Šv. Jurgio parapijoje aukų gauta 64 dol. ir keli komplektai antklodžių, paklodžių bei rankšluosčių. Tie reikmenys bus išdalinti jų reikalingiems per parapijos šalpos centra žiemos metu.

VĖLINĖS PRISIMINKIME
MIRUSIUS ARTIMUOSIUS

Vėlinės bus antradienį, lapkričio 2 d., kada mes prisiminsime mirusius. Clevelando

Šv. Jurgio parapijoje tradicinės trejos Vėlinių Mišios bus aukojamos tą dieną nuo 7:30 val. ryto. Parapičiams primenama gražinti Vėlinėms skirtus vokelius prieš lapkričio 2 d. Aukotojų intencijos bus prisimintos Vėlinių dienos ir visose lapkričio mėnesio Mišiose.

IŠRINKTA PARAPIJOS
TARYBA

Praejusį savaitgalį Clevelando Šv. Jurgio parapijoje į Parapijos tarybą buvo išrinkti: Algirdas Matulionis, Julija Čepulienė, Antanas Bacevičius, Sr., Stepa Juodvalkis ir Marija Hudgins. Jie pradės eiti pareigas 1994 m. sausio 1 d. Aušrą Babickienę, kuri viešės Lietuvoje iki 1994 m. balandžio mėn., tuo laiku taryboje pavaduos Marija Trainauskaitė.

G. Juškėnas

V. IR M. NASVYČIŲ
VEDYBŲ SUKAKTIS

Vytautą ir Mylitą Nasvyčius, jų trisdešimt metų vedybų sukakties proga, spalio 17 d. Lietuvių namuose susirinkę pasveikino daugiau negu 30 jų giminių ir draugų. Tai jiems buvo didelė staigmena, nes jie netikėtai ir „apgaulingai“ Jūratės Balašaitytės ir Edvardo Andros atgabenti, visiems paslaptį išlaikius iki paskutinės minutės. Teresė Urbaitienė su kaktuviniukais pasitiko su vyru, duona ir druska. Rimgaile Nasvytienė juos apdovanojo gėlėmis, o Aurelija Balašaitienė perskaitė eiliuotą sveikinimą, po kuriuo pasirašė visi daalyvavusieji. Po šampano tosto, kun. Gediminui Kijauskui palaiminus giliai susijaudinusius Vytautą ir Mylitą bei vaishes, abiejų šeimos pusį atstovai, Jonas Nasvytis ir Aurelija Balašaitienė, tarė po linksmą žodį. Svečių tarpe buvo ir iš Toronto atvykęs Vytauto brolis Kazys Nasvytis su žmona. Prieš svečiams išsiskirstant, Vytautas ir Mylita padėjo susirinkusiems, o Teresė Urbaitienė visų vardu juodu apdovanojo vyno taurėmis ir padėklų.

Vytautas ir Mylita Nasvyčiai užaugino dukrą ir sūnų. Dukra Ingrida šoko „Grandinėleje“, dainavo populiariame „Dainuojančių Angelų“ (Singing Angels) chore, su jais apkeliojo Europą ir Kiniją. Baigus John Carroll universitetą su diplomu komunikacijos srityje, ji šiuo metu turi atsakingą tarnybą San Francisco mieste. Sūnus Arūnas mokosi jėzuitų gimnazijoje, yra aktyvus skautas ir mėgsta stovyklauti. Tai darni, graži ir laiminga lietuviška šeima.

A.M. Balašaitienė

PLC – LIETUVIŠKO GYVENIMO
JUNGTIS

Prabėgo šešeri metai nuo PLC įkūrimo. Per tuos metus buvo daug rūpestių, o gal ir abejonių, ar Centras pateisins į jį idėtas viltis. Norėdama, kad daugiau apie Centro gyvavimą, džiaugsmus ir rūpestius sužinotų lietuviška visuomenė, paprašiau PLC Tarybos pirmininką Rimvydą Rimkus atsakyti į keletą klausimų.

— Ar manai, kad pasiteisino į PLC idėtos viltys?

— Labai greitai prabėgo kūrimosi, planavimo ir rūpestių pilni metai. Supratome, kad Centras labai reikalingas. Jau nūnai, kurdamas savo šeimas, nepasitenkimo ankstyvesnėmis lietuviškomis gyvenvietėmis, ieškojo daugiau erdvės ir taip išsiskleidė po plačius užmiestius. Todėl būtina reikėjo lietuviško centro užmiestyje. Centro įsigijimas pateisino į jį idėtas viltis. Tikiu, kad PLC labai daug prisideda prie lietuviškos išlaikymo išeivijoje. Centras — mūsų lietuviško gyvenimo jungtis. Čia posėdžiauja ir dirba įvairios lietuvių organizacijos. Centras ir toliau jungs įvairių pažiūrų bei įsitikinimų lietuvių.

— Norėtumėm žinoti, kas dabar vyksta Centre? Ar Centro patalpos visiškai panaudojamos?

— Pal. J. Matulio misija turi visas parapijos teises. Bažnytelėje palaiminami jaunavedžiai, krikštijami naujagimiai, pabaigę žemės kelionę, palydimi į amžino poilsio vietą. Sekmadieniais jau aukojamos dvejos Mišios. Centre vyksta lietuviško jaunimo švietimas. „Žiburėlio“ Montessori mokyklėlė veikia kasdien. Maironio lietuvininkų mokykla yra gausiausia mokinių skaičiumi išeivijoje. Centre veikia „Lithuanian Mercy Lift“. Čia yra „Pasaulio lietuvių“ redakcija ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės būstinė. Dailės meno muziejus, Tautodailės muziejus, dovanų krautuvėlė „Dovanėlė“, „Astra“ parduotuvė. Nuo lapkričio pirmos čia įsikuria Lietuvių fondas. Padėkos dienos savaitgalį Centre vyks Mokslo ir kūrybos simpoziumo konferencijos. Vasarą sodelyje būna gegužinės, o sporto aikštėse žaidžia „Liths“ futbolo komanda.

Centro didžiojoje salėje sekmadieniais geriamė kava — bendraujame. Be to, čia dažnai vyksta įvairūs pokalbiai, paskaitos, pranešimai, meniniai pasirodymai, minėjimai. Rudens ir žiemos laikų gausu įvairiausių pokylių. Salė ir Bočių menė nuomojama vestuvėms, krikštyms, pokyliams ar įvairiems jubiliejams. Kas metai rengiama „Madų paroda“.

— Ar tiesa, kad Centras jau darosi per mažas?

— Centre nenaudojamos vietos jau beveik nėra. Apatinės sporto salės mes patys nenaudojame, bet ją nuomojame gimnastikos mokyklai. Reikia pinigų išsilaiikymui. Kai prasi-gyvensime, salę atremontavę naudosime kultūriniais renginiams — koncertams, teatro spektakliams.

— Ar yra galimybių Centrą praplėsti? Ar numatote pastatyti daugiau butų?

— Būtų labai gerai, jei Centras galėtų nupirkti žemę, kuri yra prieš Centrą, prie 127

Rimvydas Rimkus, PLC Tarybos pirm.

gatvės. Ten galėtumėm pastatyti daugiau butų. Šį reikalą plačiau paaiškinsime per metinį narių susirinkimą lapkričio 14 d. Kviečiame visus dalyvauti ir prisidėti prie Centro išlaikymo, praplėtimo planų bei rūpestių.

— Kokie daromi pagerinimai?

— Darome pačius būtiniausias pagerinimus. Kadangi Centre veikia kelios mokyklos, pastoviai gyvena žmonės, tai State Fire Marshall reikalavo įdėti gaisro pavojaus sistemą visame pastate. Kaip visi gerai žinome, reikalingas naujas stogas. Darbas jau pradėtas ir turi būti baigtas lapkričio pabaigoje. Dar yra ir daugiau pataisymų, bet šiuo metu neturime pinigų.

— Kokia šiuo metu Centro finansinė padėtis?

— PLC dar turi 308,000 dol. skolos. Tuos pinigus penkeriems metams be nušimčių paskolino Centro nariai. Taigi jau nuo 1995 m. reikės pradėti skolą grąžinti. Metinės pajamos iš nuomų ir renginių apmoka Centro išlaikymą, bet nelieta pinigų pataisymams ir pageri-

nimams. Visų mūsų parama, ar auksa, ar darbu labai reikalinga, kad Centras toliau gyvotų ir stiprėtų. Rašydami testamentus, pagalvokime, ar nenorėtumėme savo, savo tėvų ar senelių pavardes įamžinti PLC narių lentoje.

— Papasakok apie Centrą, kaip užmiestiuose išsiskleidusių lietuvių jungtį.

— Misija, mokyklos, meno muziejai ir įvairūs renginiai su- traukia lietuvių iš tolimiausių vietovių. Centrą lanko ir jo veikloje dalyvauja daug jaunų šeimų. Jų vaikučiai lanko li- tuanistinę mokyklą, dalyvauja jaunimo organizacijose. Tau- tinių šokių grupės Centro patalpose turi savo repetitijas. Atrodo, kad dar ilgai išlaiky- sime lietuvišką dvasią. Ban- dome išlaikyti ir perduoti lietuviškas tradicijas ir papro- čius.

— O kaip su naujais na- riais, ar Centro šeima didėja?

— PLC judėjimas didelis, ypač savaitgaliais. Norime kuo daugiau šeimų ar pavienių asmenų įjungti į Centro narių šeimą. Norime, kad visi veiktu kartu. PLC patalpos didelės, tilpsime visi. Stengiamės, kad Centras jungtų visus, po plačius užmiestius išsi- skleidžiusius, lietuviškos kilmės žmones.

Visi žinote kur Centras yra, aplankykite jį, įsijunkite į jo na- rių šeimą. Čia mus supa lietuviška aplinka, čia skamba lietuviškas žodis. Pasaulio lietu- vių centras — mūsų antrieji namai, jauskimės, kad esame jų šeimininkai.

Kalbėjosi Bronė Nainienė

• Telefono linija, pirmą kartą sujungusi rytų ir vakarų Ameri- kos pakraščius (New Yorką su San Francisco miestu), pradėjo veikti 1914 m. liepos 29 d.

KALĖDINIAI
SIUNTINIAI IR
TRANSPAK

Talpintuvai į Lietuvą siunčiami kas savaitę. Ateinančią savaitę * TRANSPAK išsiunčia **no vieną, bet du** talpintuvus. Siuntiniai pristatomi nors ir lapkričio mėn. pradžioje, vis tiek pasieks Lietuvą prieš Kalėdas. Skubiems siuntiniams — **air cargo**.

Pinigai pervedami doleriais

- ŠVENTINIS ŽIEMOS SIUNTINYS: \$39 — aspirino 250 tbl., multivitaminų 250 tbl., tirpi kava, malta kava, tirpi arbata su citrina, kakava, apelsinų koncentratas, vafliai, aliejus, mėsos konservai, **TIK \$39 dol.** Viskas užsienietiška.
- 55 svarai įvairių aukščiausios kokybės maisto produktų, \$98.
- 45 svarai įvairaus maisto be mėsos, \$75.

Prie visų maisto siuntinių galite užsakyti didesnę kiekį aspirino ir vitaminų. Rašydami būtinai praneškite savo telefono numerį — atsakymą į savo klausimus gausite tuoj pat. Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą —

TRANSPAK

2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629,
tel. 312-436-7772

* 10/27/93

DON'T SPEND IT ALL - SAVE SOME AT
MUTUAL Federal SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
Chartered and Supervised by the United States Government
2212 W. CERMAK ROAD • CHICAGO, ILLINOIS 60608 PHONE (312) 847-7747

CLASSIFIED GUIDE

FOR RENT

APTS FOR RENT

2 1/2 rm, 1 bdrm, 2nd fl. tenant pays heat. \$280 per month + security. 45th & CALIFORNIA (312) 434-5201.

3 1/2 rms, 1 bdrm very clean bldg. owner heated, \$380, per month + security, 62nd & SPAULDING (312) 434-5201.

5 1/2 rms, 3 bdrms, 1st fl. \$590 per month + \$880 security, owner heated, coin laundry, 57th & St. Louis, (312) 434-5201.

Išnuomojamas 4 kamb. 2 mieg. butas Brighton Pk. apyl. Kreiptis: tel. 312-376-7883

FOR SALE

Kraustausi, todėl labai pigiai parduosiu europietišką valgomąją stalą su 6 kėdėmis, sofą, fotelį, kilnojama oro drėkintuvą ir kt. Susitarus galima apžiūrėti šį sekm. 1 v. p.p. — 4 v. p.p. J. Stankus, Oak Lawn, IL, tel. 708-499-1595

Pigiajai parduodu akordeoną Kreiptis: 312-247-7653

MISCELLANEOUS

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir auto mobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8654

ELEKTROS.

IVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPITIS

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VĖSINTUVUS.
H. Deckys
Tel. 585-6624

Moving—Kraustymas
Profesionalus patarnavimas pri- einamomis kainomis, jums patogiu laiku. Draudimas garantuojamas. Kreiptis: Gediminas: tel. 312-925-4331

REAL ESTATE

GREIT
PARDUODA

RE/MAX
REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sąžiningas Patarnavimas
- MLS. Kompiuterių ir FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir Parduodame Namus.
- Apartamentus ir Žemę.
- Pensininkams Nuolaida.

FOR SALE

Hickory Hills
graužas, mūrinis „ranch“ namas, ištisas rūsys, didelė virtuvė, valg. kamb., salonas, 3 mieg. kamb. Naujas stogas, šildymo sistema, centr. oro vėsinimas, 1 1/2 vonios; daug pagėrimų. \$133,500

Ford City apylinkėse mūrinis „split level“ namas: labai gražus, 3 mieg., 2 vonios; valg. kamb., didelė virtuvė; šeimos kamb.; gražus kiemas; didžiulis garažas. \$118,900
Skambinti: John Nugent, Coldwell Banker, 708-424-4000

Century 21 KMECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER

284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

HELP WANTED

Valymo darbas
Ieškoma moteris valyti namus bei rėš- tines. Alga nemažesnė, kaip \$310 iki \$370 per sav. Reikia gyventi Chicago priemiestyje. Kambarys bus rūpinantis. Skambinti: 1-708-393-3999

BALTIA EXPRESS CO., LTD.

Prez. Vidmantas Rapšys

KALĖDINIAI SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

- Su pristatymu į namus be maito.
 - AIR CARGO siuntiniai prieššventiniu laikotarpiu kas antrą dieną.
 - Pinigai doleriais į Lietuvą per 47 val.
 - Nemažas ir vertingas amerikietiško maisto siuntinys tik \$38.
- Visa tai per BALTIA EXPRESS — vienintelę kompaniją, laiku pristatančią šventinius siuntinius. Kalėdiniai siuntiniai turi būti pristatyti iki lapkričio 1 d. Atvežkite arba siųskite UPS:

3782 W. 79th St., Chicago, IL 60652

Skambinkite nemokamai: 1-800-SPARNAL, 1-800-772-7624

PASKOLOS ŽEMIAUSIAIS NUOŠIMČIAIS

PATARIMAI VELTUI
PROFESIONALUS
PATARNAVIMAS
5958 S. Pulaski
Chicago, IL 60629

- Perfinansavimas
- Vienos šeimos ir daugiabučių namai
- 5% pradinis įmokėjimas
- Be pajamų patikrinimo
- Be punkty

Linas Kliarskis
Tel. 312-735-8111
"Pager" 312-289-4806

Illinois Residential Mortgage License of Illinois Savings & Residential Loan Commissioner Funds
Are Provided by Another Entity Which May Affect The Availability of Funds

UNIONTOURS

Kelionės į Pabaltijį

LIETUVA 1993-1994

Specialūs savaitgaliai:

kelionė lėktuvu/viešbutis

- VIENOS SAVAITĖS ir
- 11 DIENŲ PROGRAMOS

Apsistokite olandų aptarnaujamame viešbutyje „Turistas“

Specialios lėktuvo kainos pradėdant lapkričio 1 d.:

\$550 New York/Boston

\$650 Chicago/Miami

\$750 Los Angeles/ Seattle

Pigesnės kainos į vieną pusę:

į ar iš Vilniaus, New York arba Miami

Pat arba Eric paaškins suvaržymus

Skambinkite: 1-800-451-9511

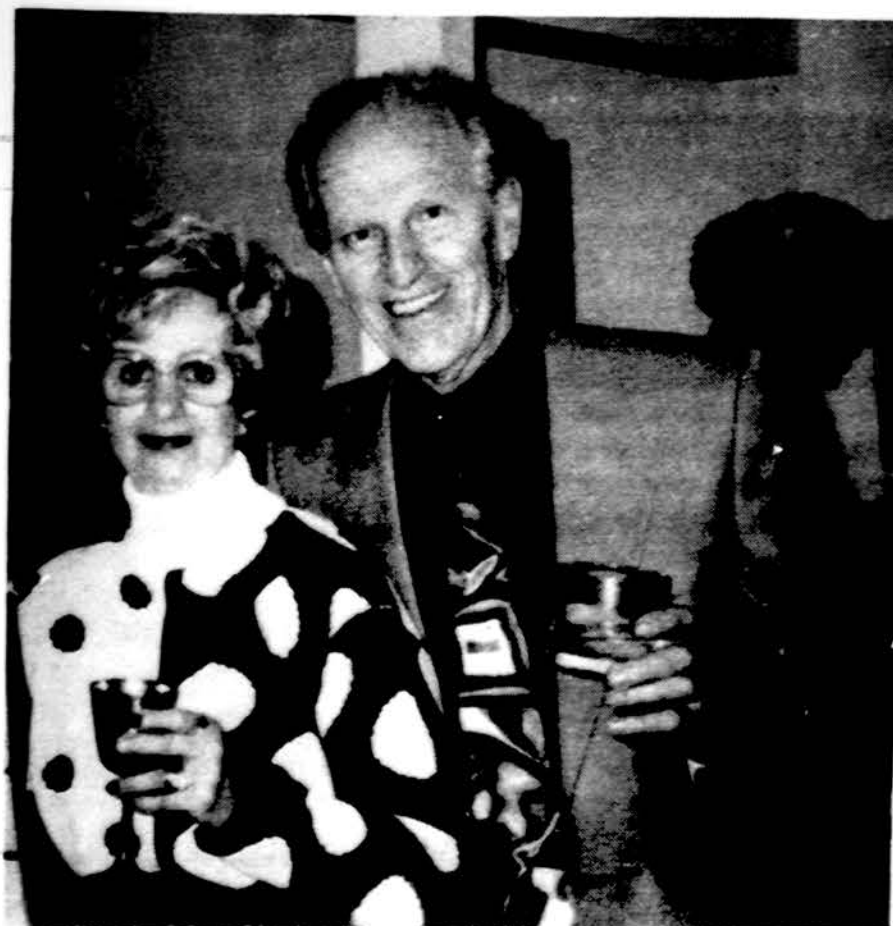
UNIONTOURS

Isteigta 1931

79 Madison Ave., New York, N.Y. 10016

Tel: 212-683-9500

Fax: 212-683-9511

Mylita ir Vytautas Nasvyčiai

Kalbos kultūra

Redaguoja Juozas Vaišnys, SJ

TAISYKLINGAI KALBĖKIME – TAI MŪSŲ PAREIGA

Visi puikiai žinome, kad lietuvių kalbos kirtavimas yra itin sunkus. Ypač tai turėtų atkreipti dėmesį radio bei televizijos pranešėjai, pamokslininkai, paskaitininkai ir kiti viešieji kalbėtojai. Deja, pasiklausę tokių kalbų, negalime pasidžiaugti. Daugumas kalbėtojų blogai kirtavoja tiek šiaip, tiek anapus. Čikagoje turime kelias radio lietuviškas valandėles. Vienų kalba geresnė, kitų blogesnė, bet pagirti, ypač už kirtavimą, negalima nė vienos. O juk visos kultūringose šalyse daug dėmesio kreipiamas į taisyklų taisyklą ir griežtai reikalaujama, kad to laikytųsi aktoriai, radio bei televizijos pranešėjai, kad savo tarimo klaidomis neerzintų klausytojų ir jiems nedarytų blogos įtakos. Juk klausytojai, nuolat girdėdami netaisyklingai tariamus žodžius, pamažu gali ir patys klaidinga tarsena užsikresti.

Nereikia užmiršti, kad klausytojai turi teisę reikalauti švarios taisyklingos kalbos, o kalbėtojai turi pareigą nuolat stengtis, kad savo kalbos taisyklų nepažeistų blogu tarimu ir kirtavimu. Tai nėra lengva, bet, nuolat budint, stengiantis ir ne taip aiškias taisykles atkreipti dėmesį, galima ilgai ir labai pagerinti savo kalbą.

Džiugu išgirsti vieną radio pranešėją, aiškiai ir gražiai kalbančią, bet entuziazmas pranyksta, kai išgirsti į juosteles įrašytą, kasdien kartojama blogai sukirčiuotą skelbimą: „Nelaimė niekas nesiruošia, jos nelinki...“ Aišku, kad turi būti kirtuojama: **nesiruošia, nelinki...**

ki... Nejaugi būtų taip sunku tai pataisyti, iš naujo taisyklų kalbėti? Visuomenė būtų dėkinga. Dabar teko nugirsti, kad kai kurie, išgirdę to skelbimo pradžią „Nelaimė...“, tuoj nusuka radiją, kad neerzintų jų ausų tas netaisyklingas kirtavimas.

Vieni mūsų radio diktoriai labai paprastai nekreipia jokio dėmesio į kirtavimą, nors ir žino, kad jų kirtavimas labai ydingas, kiti klaidingai įsitikina, kad jie gerai kirtuoja, ir net užsigauna, jeigu kas bando juos pataisyti, ir toliau savo klaidomis vis labiau užkrečia nepatyrusius klausytojus, o žinantiesiems ir prityrusiems gadi-na nervus.

Labai gerai suprantame, kad daugelis mūsų radio pranešėjų yra vyresnio amžiaus, apie kirtavimą beveik neturėję jokių pamokų mokykloje, įpratę blogai kirtuoti iš kitų, tai jiems tikrai labai sunku pataisyti, bet rimtai norint, vis tiek būtų galima padaryti pažangos. Gal didžiausia čia kliūtis yra ambicijos, užsispyrimas, na, ne paskutinėje vietoje ir tinginystė, pasiteisinant, kad „neturiu laiko“.

Siame rašinyje yra tik įvadinės pastabos apie kirtavimo problemą. Paskui pradėsime daugiau rašyti apie kirtavimą. Iki šiol šio klausimo beveik nelieta, ypač gal dėl to, kad spaustuvės neturi reikiamų kirtų, juos reikia dėti ranka, bet nėra taip lengva tokį darbą gražiai ir švariai atlikti.

Ateinanti kartą parašysime apie dažniausiai pasitaikančius kirtavimo klaidas.

REIKIA IR KRITIKOS

Š.m. spalio 20 d. „Draugo“ vedamasis „Ne visuomet tik paglostymo pakanka“ man padarė didelį įspūdį. Straipsnio autorė neturėtų atsiprašinėti dėl Lietuvos gyvenimo kritika-vimo, nes paduotosios citatos ir skaičiai kalba už save. Būtinai reikia neigiamybės kelti viešumon, o gerus, teigiamus reiškinius teigiamai įvertinti. Tegul būna mūsų spauda veidrodys, kuriame Lietuva matys tikrąjį savo veidą.

Gera yra mintis kiek galima daugiau „Draugo“ numerių į Lietuvą siųsti. Tuomet ir nusikaltėliai pamatys, kad jų „darbeliai“ žinomi plačiame pasaulyje, o saugumo istaigos suprastų, kad neatlieka savo pareigų, nesutramdydamos visokių patamsių gaivalų.

Mykolas A. Gerulaitis
Holland, MI

KODĖL SKELBIAMA NETEISYBĖ?

Perskačius Aurelijos Balašaitienės straipsnį „Drauge“ (š.m. rugpjūčio 26 d.), noriu jį atsakyti. Jos visos pamokslinis straipsnis ir laiško rašytojams, ir apie spaudos laisvę, cenzūrą, ir apie mane bei kiti argumentai yra tikras farsas, paremtas šmeižtu. Dabar keletas faktų: 1. A. Razmos straipsnį, įzeidžiant mane, A. Balašaitienė mini, kaip teisybę, nors gerai žino, kad ten grynas melas ir faktų iškreipimas. Kodėl ir A. Razma, ir A. Balašaitienė, ir kiti tylėjo daugiau kaip 20 m. ir mano veiklos nekėlė į viešumą? Kaip nerimtai p. Balašaitienė rašo: „negalima ignoruoti faktų, kurie turėtų pateisinti A. Razmos žodžius (mano pabrūkta, K.B.). Ar A. Balašaitienė gali duoti nors vieną faktą, pateisinantį A. Razmos žodžius? Ji toliau rašo: „kad dalinau dolerius kaip saldinius per vestuves Marijampolėje“. Ji ten nebuvo, nematė ir skleidžia anoniminį rašėvų melą.

Taip aš remiau ir remiu A. Brazauską todėl, kad jis man atrodė rimtesnis, geriau patyręs kandidatas į Lietuvos prezidentus, lygiai taip pat, kaip kiti lietuviai rėmė p. Lozoraitį. Ar už tai mane reikia šmeižinti? Kiekvienas gali turėti savo nuomonę.

Toliau autorė rašo: „kad aš šmeižiau p. Lozoraitį ir jo žmoną“. Tegul ji duoda nors vieną mano šmeižo faktą, jei gali rasti. Tuomet aš viešai atsiprašysiu. Paklausimas, kokiose tarptautinėse konferencijose p. Lozoraitis dalyvavo prieš 1990 m., gindamas Lietuvos interesus, nėra šmeižtas.

Taip, aš sutinku su A. Balašaitiene ir smerkiu visus tuos, kurie užsima šia žema, be sąžinės vedama korespondencija. Man liūdna, kad ir autorė į tą tarpą pateko savo rašiniais. Lengva jai ir jos kolegoms pulti,

niekinti ir šmeižti mane, o taip pat siųsti tas informacijas į Lietuvą, kuomet aš buvau toli nuo jų visų ir apie tai sužino-davau tik po 2-3 mėnesių. Daugumas tų šmeižikų buvo tie patys, kurie visą laiką bandė niekinti Alto-Vliko darbą. Jie tiesiog drebėjo, kad manęs neišrinktų į pirmą Lietuvos Respublikos seimą – tik vieną išveiv, o dabar pretenduoja diktuoti, kaip Lietuvos valdžia turi veikti.

Visi dirbam, mylim Lietuvą, ir niekas jai kokio monopolio neturi. Turim vieni kitus suprasti ir dirbti kartu, jei norime ką pozityvaus pasiekti. Ašgi nei vieno cento visuomenės pinigų savo darbe Lietuvai nepanaudo-jau, priešingai – tūkstančius dolerių ir tūkstančius valandų atėmęs iš savo asmeninio ir šeimos gyvenimo tik tam, kad myliu Lietuvą, tėvo iškieptą, ir jai noriu padėti. Atplido niekada nelaukiau, bet tokio melagingo niekinimo iš kai kurių nesitiekėjau.

Kazys Bobelis
Vilnius, Lietuva

KODĖL?

Nors aš giliai gerbiu dr. Liną Sidrį ir jo pasišventimą, man neaišku, kodėl jis ir kiti taip nori įsibrauti į lietuvių gyvenimą Lietuvoje, kai tie mūsų nenori. Aš taip pat suprantu, kad valdžios ir direktorių pažiūros ir norai gal ne tie patys, kaip eilinių piliečių, ar ten dirbančių gydytojų. Tačiau Lietuva jau demokratija ir, jeigu piliečiai ar kiti gydytojai domisi mūsų pagalba, jie turėtų susiorganizuoti ir to pareikalauti iš savo direktorių ir valdžios (taip kaip mes čia Amerikoje darytume).

Šis atsinaujinimo ir atgimimo laikotarpis Rytų Europoje tikrai nuostabus. Lietuva ir kiti atgimstantys kraštai turi progą pasirinkti ir pasisavinti geriausius bruožus iš kitų kraštų: prekybos, mokslo, medicinos ir t.t. srityse. Man atrodo, jog ne taip svarbu, kad Amerikos medicinos sistemos ar kitų pavyzdžių nepasirenka, bet svarbu, kad vykdytų šį procesą su nuosirdumu ir sąžiningumu. Mums tik lieka palinkėti jiems sėkmės!

Dr. D. Garūnas-Sadauskienė
Wheaton, IL

AR LIETUVIŲ FONDAS NEVĖLUOJA

Savo mėnesiniame skyriuje LF pranešė, kad šiais metais iplaikos sumažėjo. Mažės ir ateityje, nes LF vis dar gyvena praityje. Kai visa išveivja užvertė siuntimo įstaigas tūkstančiais siuntinių, kai kitos organizacijos nusiuntė ir tėsioniūnė milijoninės vertės vaistų ir medicinos įrankių, kai kuriasi įvairios organizacijos rūpintis Lietuvos našlaičiais ir vargingomis šeimomis. Fondas džiaugiasi, kad 98% nuosirdiai narių nori pasilaikyti surinktus Lietuvai pinigus Amerikoje. Fondo vadovybė vis ieško pasi-

teisinimų ir įtikino narius, kad „vargingai“ išveivjai reikia daugiau pagalbos negu suniokotai Lietuvai. Vėl norisi priminti LF vadovybei, kad lietuvišbės išlaikymas priklausys nuo mūsų pačių dėmesio, kad lietuviškų mokyklų išlaikymas yra tėvų reikalas, kad spaudos tolimesnis likimas priklausys nuo skaitytojų. Ar jiems mažėjant, Fondas prievarta prenumeruos laikraščius?

Pirmo milijono pervedimas Lietuvon ir jo paskirstymas yra blogas pavyzdys. Fondas turi ieškoti naujų kelių padėti Lietuvai (juk tam jis buvo įsteigtas ir todėl išveivjai aukoję). Tam keliai jau atidaryti. Visokie aiškinimai, kad Fondo ir IRS įstatai varžo jo veiklą, yra klaidingi. Labdaros organizacijoms pagelbėti Lietuvos labdaros organizacijoms suvaržymų nėra. Fondui belieka prisidėti prie „Našlaičių globos komiteto“ ir kitų panašių organizacijų. Tik tada aukotojų sąžinės bus ramios, o Lietuvos našlaičiai bus dėkingi tolimai išveivjai. Net maža Fondo dalis gali ištraukti didelį skaičių vaikų iš pražūties.

Jonas Cironka
Chicago, IL

AR BŪTUME PRIKLAUSE KOMUNISTŲ PARTIJAI?

Kokios kalbos, pažiūros ir nuotaikos vyksta Lietuvoje. Bronys Raila rašo „Akiračiuose“ š.m. rugpjūčio mėnesį. Su straipsnio ištraukomis yra ver-ta susipažinti.

Daugelis, net visi, sukilėliai ar partizanai, girdi, zuvo be reikalo, rezistencijos politikai ir vadai klydo, buvo naivūs, tik daugiau svetimi patarnavo, šaudė ir šaudėsi, Lietuvai darė gėdą, tautai ir valstybės atstatymui niekuo nepadėjo. Priešingai: daugiau nusipelnė, tautos kalbą ir kultūrą išgelbėjo, naujų kultūrinių vertybių sukūrė, valstybės nepriklausomybę atstatė tie, kurie protingai ir „realistiškai“ susitaikė su okupacija, sovietiniu režimu ir statė tarybinį rojų.

„Ne sykiu jau teko girdėti, kad Salomėja Neris ar tik nebuvo mūsų literatūroje vertingesnė poetė už Bernardą Brazdžionį, o kad piemenų liaudies beletristas Juozas Baltušis brandesnis rašytojas už nacionalistiškai įsisiutėjusį Vytautą Alantą – tai kai kam nė kiek neabejotina...“ – baigia savo žodžius Bronys Raila.

Ar mes šiems teigimams tikime ar ne, palikime kiekvieno asmeniškai nuomonei. Tačiau iš privačiai – asmeniškai gautų laiško patiriamo, kad Lietuvoje kai kurie gyventojai patvirtina tuos žodžius, sakydami, kad dauguma išveivjų, jei būtų likę Lietuvoje, irgi būtų pasidavę komunistų partijos nariams...

Vytautas Šeštokas
Los Angeles, CA

DRAUGAS, penktadienis, 1993 m. spalio mėn. 29 d.

5

• 1939 m. spalio 10 d. Maskvoje pasirašyta savitarpinės pagalbos sutartis, turėjusi galio-ti 15 metų.

• 1951 m. spalio 21 d. JAV prez. Harry Truman pasirašė oficialų karo su Vokietija užbai-gimo dokumentą.

PADĖKA A.ŠA. ANTANAS RUKAS

Mirė 1993 m. rugsėjo 21 d. ir buvo palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuosirdžiai dėkome tėvui Antanui Saulaičiui, SJ už atnašautas gedulingas šv. Mišias ir apeigas kapinėse.

Dėkome Neo-Lithuania korporacijos garbės sargybai – Vaclovui Mažeikai, Mečiui Valiukėnui ir Teodorui Blinstrubui. Labai dėkome V. Mažeikai už pagalbą laidotuvių reikaluose. Dėkame savo šeimos draugui M. Valiukėnui už jo gražų žodį apie Antano Ruko nueitą gyvenimo kelią.

Nuosirdus ačiū visiems giminėms, draugams bei pažįstamiems, kurie dalyvavo šv. Mišiose ir palydėjo velionį į kapines.

Sirdingai dėkome visiems už pareikštą užuojautą žodžiu ir raštu bei už užrašytas Mišias, aukas ir maldas.

Nuliūdę: žmona Elena, dukros Aristida Parakinienė su šeima, Daiva Bakšienė su šeima, seserys Johana Rukaitė, Petronėlė Žukauskienė ir visi artimieji giminės.

A.ŠA.

Prof. dr. VYTAUTUI VARDŽIUI,

[Laisvę Fondo tarybos pirmininkui, mirus, jo motinai KAROLINAI ŽVIRZDIENEI, žmonai NIJOLEI, dukroms INAI, ELZYTEI ir RŪTAI, sūnams VYTAUTUI ir LINUI su jų šeimomis bei visiems artimiesiems nuosirdžiai užuojautą reiškia

[Laisvę Fondas
lietuviškai kultūrai ugdyti

Nuosirdžiam Čikagos Ateitininkų Sendraugių nariui

A.ŠA.

JONUI GUOBUŽIUI

mirus, jo mielą žmoną MARIJĄ, sūnų POVLĄ su šeima ir visus artimuosius giliai užjaučiame ir kartu liūdime

Čikagos Ateitininkai Sendraugiai

A.ŠA.

ZIGMUI LIRGAMERIUI

mirus, reiškiamo gilią užuojautą jo žmonai NADIAI, dukteriai LIGIJAI BARDAUSKIENEI su šeima ir sūnui EDVARDUI LIRGAMERIUI su šeima.

Zita ir Algis Siaurusaičiai

A.ŠA.

STASEI VYČIENEI

mirus, jos dukterį IRENĄ KAZLAUSKIENĘ su šeima ir kitus artimuosius nuosirdžiai užjaučia

Ateitininkų Federacijos valdyba

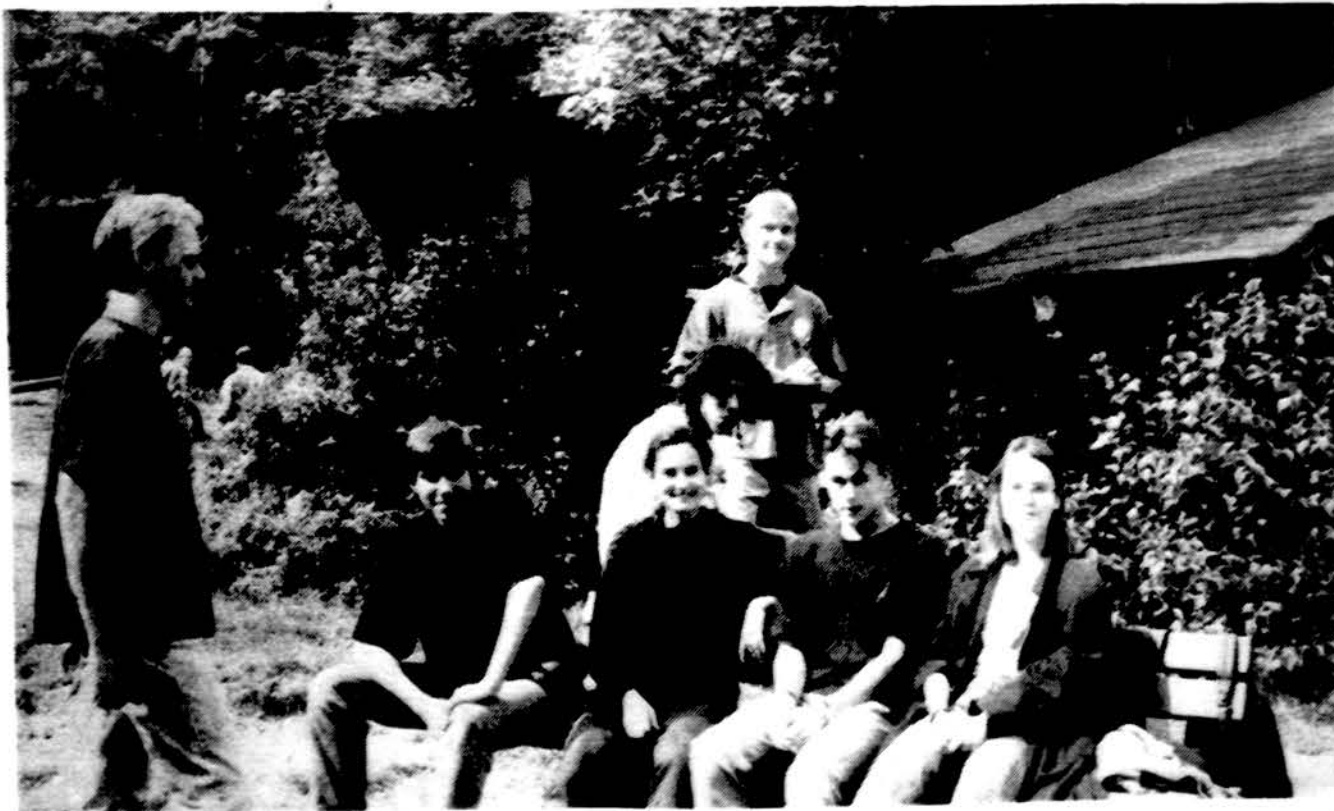
A.ŠA.

STASEI VYČIENEI

mirus, dukrai IRENAI, žentui PETRUI KAZLAUSKAMS, dukroms DANAI ir NIJOLEI, sūnams RIMANTUI ir ARVYDUI ir jų šeimoms bei kitiems giminėms ir artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą.

A. S. Astrauskai
V. D. Baziai
G. I. Bliūdžiai
N. S. Juškai
M. A. Klygiai
A. B. Kremeriai
V. R. Masčiai

M. Miklienė
R. D. Panarai
A. S. Paškoniai
M. Remienė
L. E. Valančiai
L. B. Vanagai

Vasario 16 gimnazijos mokiniai iškylas metu – Tautos šventės proga. Iš kairės: V. Lemkė (Vokietija), T. Štrigteris (Vok.), D. Jokubaitė (Lietuva), E. Lesmanas (Vok.), T. Hermanaitė (Vok.); toliau – V. Diavara (Mali) ir A. Kalvaitis (JAV).

Nuotr. M. Šmitienės

LAIŠKAI

VALDŽIA, PARTIJOS, OPOZICIJA

„Drauge“ (1993.10.12, Nr. 196) minimas Tautininkų sąjungos tarybos posėdis, kuriame išreiškiamas nepasitenkinimas dabartine Lietuvos valdžia, raginama organizuoti opoziciją, net šešelinę vyriausybę.

Nesigilinant į priežastis, dabartinė Lietuvos valdžia yra išrinkta pagal Konstituciją demokratiniais rinkimais, dėl to turi būti respektuojama, remiama. Visos kitos partijos ar frakcijos, t.y. opozicija turi teisę nurodyti valdžios klaidas, teikti patarimus ir ruošti būsimiems rinkimams, juos laimėti. Demokratinė sistema pakeisti valdžią kito keliu nėra.

Aukštos politinės kultūros valstybėse paprastai dominuoja mažas skaičius politinių partijų. To tektų linkėti ir Lietuvai. Ir kaip būtų malonu, kad ir Lietuvos susikristalizuotų, pvz., trys pagrindinės partijos: dešinieji, kairieji ir centras.

Dešinieji – tai standartinė Krikščionių Demokratų partija (LKDP). Jai tenka pranašauti gražią ateitį Lietuvos politiniame gyvenime. Praktiškai ši partija yra garsi išlaikiusi tradicijas dar iš Nepriklausomos Lietuvos laikotarpio. Ji turi labai gerai organizuotą prierauglį – ateitininkus, kad ir netiesiogiai, remiančią dvasininkiją, gausią inteligentiją, finansiniai pajėgia išveivija. Prie dešiniųjų tenka priskirti atsikūrusius

Krikščionis demokratų, frontininkus, ūkininkų sąjungą, Lietuvos Darbo federaciją.

Kairieji. Čia priklauso Socialdemokratai (LSDP) ir turbūt LDDP. Jie dabar seime, atrodo, dažnokai randa bendrą kalbą, tad lyg ir būtų normalu, jei LDDP formaliai įsijungtų į LSDP. LDDP atsiduoda Maskva-okupantu, KGB, lyg ir turėtų jausti kaltę už savo silpną praeities nugarkaulį. Dabar, persikrėstiję į LSDP, išvengtų taip reikalingo atsiprašymo: ir vilkas būtų sotus, ir avis sveika.

Kairioji partija (LSDP) Lietuvos politiniame gyvenime turėtų būti gan stipri. Kaip parodė 1992 m. rinkimai, taip turėtų ir ateityje šią partiją, kaip aiškiai liberalią, stipriai remis krašto mažumos, kas iš anksto garantuoja 10-15% balsų.

Centras. Tą trečiąją partiją pavadinkim Lietuvos Demokratinio centru (LDC). Į jį turėtų tilpti visi kiti balsuotojai, pvz., Nepriklausomos Lietuvos liaudininkai, tautininkai ir suskilusio Sąjūdžio dauguma frakcijų-partijų: liberalai, demokratai, nepriklausomybininkai, Tėvynės atgimimas, kaliniai, tremtiniai ir t.t. Landsbergio-Vagnoriaus organizuojama Tėvynės sąjunga, manau, taip pat daugiau turėtų šlietis prie to minimo Centro. Visos tos dabartinės opozicijos partijos, frakcijos turėtų surasti bendrą kalbą, suderinti programas ir sutilpti į Centro partiją. Dabar ji yra silpniausiai organizuota – turėtų kuo skubiausiai organizuotis, steigti skyrius krašte ir išveivijo.

Jonas Vengris
Osterville, MA

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Dėmesys su mumis augusiai literatūrai skirtas šios dienos vakare Jaunimo centro kavinėje. Akademinių ir informacinių žvilgsnių bus aptartas naujas veikalas „Lietuvių egzodo literatūra 1945-1990“. Išgirsite Kazį Bradūną, Rimvydą Šilbajorį, Violetą Kelertienę, Stasį Barą ir Regimantą Tamošaitį. Knygos sutiktuvės rengia leidėjas-mecenatas Lietuvių fondas ir Jaunimo centro moterų klubas. Bus ir Kazimieras Rožanskas su naujausios knygos stalu. Programos pradžia 7:30 v.v.

Velinės Šv. Kazimiero kapinėse bus švenčiama šį sekmadienį, spalio 31 d. 12 val. prie Steigėjų paminklo trumpomis iškilėmis bus prisiminti visi mūsų tautos mirusieji. Iškilėms vadovaus Kapų sklypų savininkų dr. jos pirm. Stasys Valinskas. Religinę dalį atliks kun. Fabijonas Kireilis. Pasauliečių vardu žodį tars Algis Regis. Bus įžiebta Vėlinių žvakė, vainiko padėjimu pagerbti amžinybėn išėjusieji. Šventę organizuoja Kapų sklypų savininkų draugija ir Bendruomenės pasauliečių komitetas, garbės sargyboje dalyvaujant uniformuotiems šauliams ir šaulėms. Visi kviečiami dalyvauti iškilėse ir aplankyti Šv. Kazimiero kapinėse poilsį radusių draugų ir artimųjų kapus.

Bronė Pabarčienė, Čikagos Marquette Parko gyventoja, paprastai siuntinėti „Draugą“ savo sūnui Algimantui, kuris šiuo metu gyvena Washington, D.C., kartu dar prisitūnė ir savo auką dienraščio paramai.

Rašytojas Jonas Mikelininkas atvyksta iš Lietuvos dalyvauti Ateities savaitgalyje. Jis skaitys paskaitą „Tautinė ištikimybė“. Paskaita įvyksta 12 v. šeštadienį, lapkričio 6 d., Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje.

x Prof. Vytautas Barzdaitis atvyksta į VIII Mokslo ir Kūrybos simpoziumą Čikagoje. Norėtų apsisistoti pas Juozą Valaitį gimimo 1922 metų, kilusį iš Vilkaviškio apskr., Šarduko kaimo, arba pas vieną iš Juozo brolių. Jeigu gyvena Čikagoje ar apylinkėse, malonėkite pranešti Birutei Zalatorienei tel. 708-524-2244.

(sk)

x Lietuvių Fondo valdyba praneša šv. Mišios už mirusius Fondo narius bus spalio 31 d. 10 val. ryto Tėvų Jėzuitų koplyčioje. Šv. Mišių metu giedos solistai Vaclovas ir Margarita Momkai. Visuomenė kviečiama šv. Mišiose dalyvauti ir savo maldose prisiminti mirusius.

(sk)

x Akcijų, bonų bei kitų vertybių pirkimai ir pardavimai bus nuoširdžiai patars ir patarnaus, duodami komiso nuolaidą, **Albinas Kurkulis**, tel. 312-360-5530 arba jo sūnūs ir partneriai: **Andrius Kurkulis**, tel. 312-360-5531 ir **Paulius Kurkulis**, 312-360-5627 dirba su **Oppenheimer & Co., Inc.** Čikagoje. Iš kitur skambinkite veltui: tel. 1-800-621-2103.

(sk)

Auka steigiamam „Draugo“ paramos fondui – yra lietuvių laidas ateities kartoms.

Čekius rašyti:

DRAUGAS

4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Aukos yra nurašomos nuo Federalinio mokesčio.

„Southwest News-Herald“ (Chicago, 1993 spalio 21 d.) išspausdino platų straipsnį apie „Lietuvos Vaikų vilties“ veiklą (autorius Dermot Connolly) ir vaikūčius, kurių gyvenimas pasikeičia šios organizacijos dėka. Paminimi atliktieji darbai, šiandieniniai rūpestiai, aprašomi vaikai, šiuo metu gydomi ar laukiantys operacijų Čikagoje. Straipsnis iliustruotas vienos motinos ir jos keturmėčio sūnelio nuotrauka.

„Nesitikiškite gauti juoda katę“, – perspėja Čikagos Gyvulių globos draugija, kaip ir kiekvienais metais prieš Halloween (mūsų vadinamą Kaukių diena). Kadangi kai kurios „raganos“ nori išgyti juodas kates, kad jų raganiškos kaukės atrodytų „autentiškos“, ši įstaiga paslepia tokias katytes iki praeina šventės, nes iš patirties žino, kad gyvuliai panaudojami, o paskui išmetami į gatvę ir kenčia bėda. Draugija veikia nuo 1899 metų ir globoja skriaudžiamus, apleistus naminius gyvulius. Jos darbuotojai taip pat primena šunų savininkams nepalikti savo keturkojų draugų kieme be priežiūros, nes visokie pramušgalviai per Halloween kartais juos skriaudžia ir daro žiaurias išdaigas. Taip pat pataria neduoti saldinių, ypač šokolado, nes jis šunims kenksmingas.

Šv. Kazimiero kongregacijos seserys kviečia dalyvauti Mišiose, prašant Dievo, kad jų įsteigėja Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta palaimintąja. Mišios bus aukojamos trečią dieną, lapkričio 3 d., 7 val. vak. motiniškojo namo koplyčioje (2601 W. Marquette Rd.). Jas aukos kun. Anicetas Tamošaitis, SJ.

Irena Kriaučiūnienė, patyrusi, gabi organizatorė, vadovauja „Rankdarbiai - 93“ parodos rengėjų komisijai. Parodoje dalyvauti kviečiami visi meno mėgėjai tik su savais kūriniais: tapybos, skulptūros, dekoravimo, papuošalų, audimo, mezgimo ir kitose meno srityse.

x Mokslininkai pasirengę netrukus atvykti į Čikagą, į aštuntąjį Kūrybos ir mokslo simpoziumą. Simpoziumo rėmėjai, kuriems rūpi mūsų išsivystymas, atsineš po \$100: JAV LB Lemonto apylinkė, Juozas Plikašius, kun. A. Rubšys iš Romos. Dar nevēlu ir kitiems prisidėti ir padėti surengti simpoziumą.

(sk)

x Kasmetinės 22-sios Lietuvių Fotografijos parodos atidarymas bus šį penktadienį, spalio 29 d. 7 v.v. Čiurlionio galerijoje. Parodos tema – „Draugystė“. Rengia Budrio Lietuvių Foto archyvas. Kviečiame visus atsilankyti.

(sk)

x Vertingas, bet nemazas Baltis Express amerikietiško maisto produktų siuntinys tampa švente net ir ne švenčių dienomis: mėsa, dešra, kava, apelsinų koncentratas – visa tai tik \$38. Pristatome per 2 savaites jūsų artimiesiems tiesiai į rankas. Informacija nemokamu tel. 1-800-SPARNAI arba 1-800-772-7624.

(sk)

Laisvalaikio darbų parodos talkininkės, menininkės, rengėjos po parodos atidarymo Čiurlionio galerijoje spalio 22 d. I eil. iš kairės: Z. Žilėvičienė, Pr. Masilionienė, S. Endrijonienė, A. Šmulkštienė, V. Valavičienė, M. Ročkuvienė, O. Rušienė; II eil.: S. Jukūnienė, N. Kaveckienė, M. Buivydienė, J. Ivauskienė, O. Norvilienė, S. Plėnienė, S. Kikilienė, S. Adamonienė, A. Rimienė, V. Momkutė. Parodą rengė Jaunimo centro Moterų klubas.

Nuotr. Rolando

ESTRADINĖS DAINOS LEMONTE

Pasaulio lietuvių centro kultūrinių renginių komitetas, vadovaujamas Bronės Nainienės, sugeba pateikti įvairiausių renginių su visokio žanro programomis, Čikagos priemiesčiuose gyvenantiems tautiečiams.

Šeštadienį, spalio 23 d., Pasaulio lietuvių centre koncertavo vienas pirmiausių Lietuvos estrados dainininkų Stasys Povilaitis. Jis yra vienintelis Lietuvos valstybinės A. Šabaniausko premijos laureatas, kaip kad pats pareiškė, 1974 m. iškiles į estradą su tipiška estrados daina „Šviesk man vėl“.

Estrados dainininką publikai pristatė Bronė Nainienė, po koncerto apdovanojama gėlių puokšte. Dainas lydėjo Lietuvos TV ir radijo lengvosios muzikos orkestro rekordavimai, nes atvežti 50 asmenų kapelą iš Vilniaus į Čikagą susidaro per didelės išlaidos. Rekorduota muzika puikiai derinosi su solisto dainomis, įtraukiant ir antrinčius balsus.

Koncerto programa rėmėsi lietuviška romantika. Joje nebuvo džiuglių garsų nei jų melodijų. Malonu, kad Lietuvos estradinės dainos kuriamos su savu atspalviu, naudojant nedidelį kiekį tarptautinių priekonių. Dainų tematika, žodžiai mūsų poetų: Petro Gaulės, Salomėjos Nėries, Putino ir kitų. Būdamas Antano Šabaniausko gerbėjas, turėjęs progą su juo bendrauti estradoje ir asmeniškai, solistas padainavo ir A. Šabaniausko tango „Čigonės smuikas“.

Estradinis dainavimas dažnai yra surištas su šokių muzika, su triukšmingais garsais. Tad sunku spręsti apie dainininko vokalinių pajėgumų, jo balso tembrą bei jo grožį. Nors šis žanras populiarus plačiame pasaulyje, jis daugiausia reiškiasi naktiniuose klubuose. Deja, to lygio dar nepasiekė Pasaulio lietuvių centras. Gal todėl ir koncerto klausytojų skaičius buvo nedidelis. Čia buvo platinamos ir solisto dainų kasetės.

Br. Juodelis

x Jau tik kelios dienos beliko iki „Vaidilutės“ teatro statomos P. Vaičiūno melodramos „Nuodėmingas angelas“ premjeros. Ji įvyks šį sekmadienį, spalio 31 d. 3 val. Jaunimo centre. Bilietus patariama įsigyti iš anksto, nes jų gali pritrūkti. Jie platinami Vaznelių prekyboje, 2501 W. 71 St., tel. 312-471-1424.

(sk)

ARAS ROOFING

Arvydas Kleša
Dengiams ir talsoms
visų rūšių stogus
Tel. 708-257-0746
Skambinti po 6 v.v.

PAGALBIOS RANKOS LIETUVOS DUKTERŲ DRAUGIJOS RUDENS POKYLYJE

Poetės J. Degutytės posmai apie pagalias rankas labai tinka Lietuvos Dukterų draugijai. Joana Krutulienė, ilgametė draugijos pareigūnė vadovė (bene 30 pokylių jos rūpestingų rankų suruošta), pradėjo tais poetės posmais šį rudens pokylį. Rankos, pagalbos rankos, glostančios, priglaudžiančios, kaupiančios, suruošusios ir šį rudens pokylį.

Pirmininkė Julija Smilgienė savo nuodėmių sveikinimu padėjo gausiai susirinkusiems draugijos rėmėjams. Dėkojo visoms ir visiems, prisidėjusiems prie pokyliaus pasisekimui.

Ji kalbėjo: „Rudenėjant džiaugiamės gamtos besikeičiančiomis spalvomis, bet vakarai drungėja ir ilgėja. Su rudeniui ilgesys ateina į mūsų širdis, ilgesys padaryti ką nors gera tame, taip jau trumpame mūsų buities laike. Stenkimės dalytis su kitais meilės žodžiu, stenkimės, kad mūsų širdys ir rankos neštų šilumą visiems, gyvenimo kelyje sutiktiesiems. Artimą mylėdamos, nors iš

Ateities žurnalo premijos jaunimo kūrybos konkurse bus įteiktos laimėtojams 4:15 v. p. Ateities savaitgalio metu šeštadienį, lapkričio 6 d. 3:15 v. p. Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje. Ateities savaitgalis įvyksta lapkričio 5-7 d. Čikagos Jaunimo centre ir Ateitininkų namuose Lemonte. Prašome išsiskirti antradienio, lapkričio 2 d. skelbimą „Drauge“ su tikslia savaitgalio programa.

x „Saulutė“, Lietuvos našlaičių globos būrelis, dėkoja už aukas: Amy Zweifel \$15, Janėnė Perutis \$10, Nemira Šumskienė \$50, Raymondas Ošlapas \$25. Ačiū! Aukos nurašomos nuo federalinių mokesčių ir siunčiamos: 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089.

(sk)

x KAIRYS BALTIC EXPE-DITING sudaro maisto siuntas Lietuvoje. Siuntinys No. 6 (viskas kilogramais): 10 miltų, 10 cukraus, 5 ryžių, 2 makaronų, 2 lietuviško sūrio, 1 sviesto, 3 kumpio rūkyt., 3 dešros, rūkyt., 1 pup. kava, 2 kg. apelsinų, 1 kg. bananų, 1 kg. razinų, 2 lt. saulėgr. aliejaus, 20 vnt. kiaušinių, 45 kg., apie 100 SVARU, TIK \$86 U.S. įskaitant pristatymą jūsų artimiesiems į namus per 10-14 dienų. Rašyti: Vytas ar Genė Kairys, 517 Fruitland Rd., Stoney Creek, Ontario, L8E 5A6. Tel.: (416) 643-3334; Fax (416) 643-8980.

(sk)

SUDARYTAS VIII MOKSLO IR KŪRYBOS SIMPOZIUMO PASKAITŲ IR SESIJŲ TVARKARAŠTIS

Spalio mėn. 24 d. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, lankėsi VIII Mokslo ir Kūrybos simpoziumo Mokslinės programos komiteto pirmininkas Kęstutis Keblys. Posėdžiaujant kartu su simpoziumo Tarybos pirmininku A. Kereliu, Organizacinio komiteto pirmininku A. Karnium ir simpoziumo leidinio redaktorium R. Vaičiu, buvo aptartas ir sudarytas simpoziumo sesijų bei paskaitų tvarkaraštis. Šiame simpoziume ypatingas dėmesys bus kreipiamas į plėnines sesijas, kurios savo tematika įdomios visai lietuviškai visuomenei. Plėninės sesijos vyks Pasaulio lietuvių centro Lemonte didžiojoje salėje. Lapkričio 25 d., 9 val. ryto toje pačioje salėje bus simpoziumo atidarymas, o 10 val. pirmoji plėnarinė sesija „Lietuvos Konstitucijos įtaka krašto politiniam ir visuomeniniam gyvenimui“. Sesijai pirmininkauja L. Sabaliūnas, dalyvauja J. Šmulkštys ir A. Štromas. Tą pačią dieną, 3:30 val. p.p., kita plėnarinė sesija „Išsivystymo taktika Lietuvai“. Pirmininkauja A. Malcankaitė-Gaškienė, papildomai dalyvauja J. Šarkus ir I. Lukoševičienė. Lapkričio 26 d., 10:45 v. ryto plėnarinė sesija „Gresmės nepriklausomybei“. Sesijai pirmininkauja R. Vaitys, dalyvauja V. Landsbergis. 3 val. p.p. plėnarinė sesija tema „Architektūra ir Lietuvos kultūra“. Pirmininkauja A. Kerelis, dalyvauja A. Gučas, V. Paipalas, A. Bublys, D. Empakeris. Lapkričio 27 d., 8:30 val. ryto plėnarinė sesija „Lietuvos mokslas – padėtis ir perspektyvos“. Pirmininkauja S. Sužiedėlis, dalyvauja A. Avizienis, L. Kadžiulis, E.

Vilkas. 10:30 val. ryto plėnarinė sesija „Išsivystymo taktika Lietuvos mokslininkams“. Pirmininkauja V. Vengris, dalyvauja K. Almenas, D. Šatas, E. Vilkas. 1:15 val. p.p. plėnarinė sesija „Lietuvių literatūra čia ir ten“. Pirmininkauja V. Kelerienė, dalyvauja A. Zalatorius ir I. Gražytė-Maziliauskienė.

Simpoziumo moksliniai pranešimai ir paskaitos taip pat vyks Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Tikslus tvarkaraštis bus paskelbtas vėliau, tačiau jau dabar galima pasakyti, kad bus apimamos beveik visos mokslo sritys; mokslinius pranešimus darys išsivystymo ir Lietuvos mokslininkai.

A. K.

IŠ ARTI IR TOLI

JAV

Kun. Vaclovas Katariskis, Šv. Kryžiaus lietuvių parapijos klebonas, Dayton, Ohio, ištikimai besidarbuojantis Dievo garbei ir žmonių labui, savo 50 metų kunigystės sukaktį paminėjo tyliai ir kukliai.

Jam sveikatos ir Viešpaties palaimos linkėdami, sukaustuvininko bičiuliai A.S.J. paskyrė jo vardu simbolinę auką Kaltinėnų klebono kun. Petro Linkevičiaus našlaičių transportacijos projekto įgyvendinimui.

„Saulės“ lituanistinė mokykla, veikianti St. Petersburg, FL, pradėjo naujosios mokslo metų su 20 mokinių ir 4 mokytojų. Mokyklai vadovauja Aurelija Robertson.

Prezidentas A. Brazauskas

kartu su Estijos ir Latvijos prezidentais rugsėjo 27 d. susitiko su JAV prezidentu B. Clinton JAV misijoje prie JT. Prezidentą Brazauską lydėjo LR ambasadorius JT-ose A. Simutis ir LR ambasadorius JAV-bėse S. Lozoraitis. Pokalbyje LR prezidentas padėkojo už JAV pagalbą, siekiant visišką Rusijos armijos išvedimo iš Lietuvos, kalbėjo apie Kaliningrado srities demilitarizaciją bei apie Lietuvos pastangas išsivaduoti nuo vienpusiškos priklausomybės, perkant energijos ir žaliavų šaltinius iš Rytų.

Prezidentas A. Brazauskas, lydimas ambasadoriaus A. Simučio, dalyvavo Generalinio sekretoriaus B. Boutros-Ghalio iškilminguose pietuose JT-ose atvykusiems valstybių vadovams.

Visi trys Baltijos valstybių prezidentai JT rūmuose, JT Vaikų fondo (UNICEF) direktoriaus J. Grant akivaizdoje, pasirašė Pasaulinę deklaraciją dėl vaikų išgyvenimo, apsaugos ir vystymo.

Lydimas ambasadoriaus A. Simučio, A. Brazauskas susitiko su Vokietijos Užsienio reikalų ministru K. Kinkel. Pokalbyje aptarti Lietuvos-VFR santykiai, bevizinio režimo įvedimo galimybės, kompensacijos nacizmo aukoms klausimas.

Ambasadorius A. Simutis lydėjo prezidentą A. Brazauską ir į susitikimą su grupe verslininkų, atstovaujančių apie 20 stambių JAV įmonių.

Advokatas Jonas Gibaitis

6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629

Tel. (312) 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.

Šauniai modeliuoja PLC Lemonte suruoštoje madų parodoje (iš kairės): Alė Lelienė, Jurgis Riškis ir Giedrė Mereckienė.

Nuotr. V. Jasinevičiaus